

SLOVENSKI NAROD.

Na vsak dan svetca, izimši nevelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 14 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve stroškovine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oglasila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravlništvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravlništvo pa v pritličju. — Upravlništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravlništva telefon št. 85.

Proti konsumom.

Pred približno desetimi leti je preplavila klerikalna stranka vse slovenske pokrajine s konzumnimi društvi, misleč s tem uničiti vse tiste elemente, ki se niso dali vpreči pred voz klerikalne politike.

Snovali so se ti konzumi pod pretvezo, koristiti širokim masam slovenskega ljudstva in jih varovati pred izkoriščevanjem pred vsem s strani trgovstva. V resnici pa so se ta društva ustanavljala zgolj v to, da bi klerikalci dobili ljudstvo popolnoma v svoje roke in prisilili trgovski stan, ki ni hotel rade volje pod klerikalni jarem, da bi prešel v tabor dr. Kreka, očeta klerikalne gospodarske organizacije.

Ker ta društva niso odgovarjala potrebi, marveč jih je rodila samo slepa strast, pred vsem pa, ker niso bila osnovana na solidni, realni podlagi, so sprva jedva vegetirala, dokler niso jela pešati in hirati, čemur je sledil z nepričakovano hitrostjo propad in pogin.

Dasi je naš list takoj sprva zavzel nasproti konsumom docela pravilno stališče ter kazal na pogubne posledice, ki jih mora povzročiti brezmiselno snovanje konzumnih društev na tleh, ki nimajo za nje eksistenčnih pogojev, vendar je klerikalna stranka, v prvi vrsti seveda njeni ožji in glavni pristaši duhovniki, brez glave in prevdarka nadaljevala započeto delo ter snovala takozvana kmetijska društva, kjerkoli ji je prišlo na misel ne glede na to, če so krajevne razmere in pametni, stvarni razlogi naravnost govorili proti temu.

Nesolidna podlaga, zanikrno vodstvo, v katerem so bili po največ duhovniki, ki jim je nedostajalo najprimitivnejšega strokovnega znanja, zlasti pa sposobnosti, ti in drugi momenti so zapored spravili konzume na rob gmatnega propada, da je jelo pokati na vseh koncih in krajih. V par letih je šla pretežna večina teh nebodijihtrah raket živčnat in ribam gost in mesto koristi, ki bi jih naj ta organizacija donesla slovenskemu ljudstvu, je bilo gmatno uničenih na stotine in tisoče kmetijskih eksistenc.

Klerikalci, ki so preje s svojimi konzumi kmetu obetali modričo z

neba doli, so uvideli, da so jo korenito zavozili, dobili so velikanskega moralnega mačka, toda napram javnosti še vedno skušajo prikriti svoj fiasko, svojo blamažo.

No, ta njihov fiasko so sedaj razkrili njihovi politični zavezniki, nemški klerikalci, ki so v državnem zboru že v preteklem zasedanju vložili predlog, ki je naperjen proti konzumnim društvom, to je proti tistim gospodarskim organizacijam, ki so jih še nedavno tega snovali vse vprek naši duhovniki. V tem predlogu zahtevajo Bielohlawk in tovariši, naj se zakon o konzumnih društvih spremeni tako, da smejo člani takih društev biti samo fizične osebe, da smejo te zadruge prodajati samo za poljedeljski obrat potrebna sredstva z izključitvijo vseh modnih, konfekcijskih in za luksuz služečih predmetov, delikates in opojnih pijač, predvsem pa zahtevajo, naj se prepove, da bi bili člani oziroma odločniki konzumnih društev uslužbeni ali funkcionarji države, dežele, komunalnih zvez ali verskih družb.

Znano je, da se je v naših konzumnih prodajalci vse drugo, samo ne za kmeta potrebne stvari; takozvana kmetijska društva so bila ponajveč navadne beznice, kjer se je popivalo noč in dan na žive in mrtve, zavodi, kjer se je kmeta zapeljevalo k zapravljanju in pijančenju. In voditelji teh konzumov so bili in so še skoro izključno duhovniki, ki so sicer govorili, da hočejo kmeta rošiti gospodarskega propada, a so ga dejansko samo zavajali k zapravljanju in s tem tirali v gmatno propast.

Naš list je z vso brezobzirnostjo nastopal proti takemu »gospodarskemu reševanju« našega ljudstva in ne glede na levo ali desno razkrinkaval to brezvestno početje klerikalnih »osrečevalcev« ubogega našega ljudstva. Dolgo smo bili osamljeni in naš glas je bil glas vpjijočega v puščavi. A še v naših krogih se je nam zamerilo, češ, da postopamo preveč brezobzirno in da s tem škodujemo dobri narodni stvari. No, čas je nam donesel sijajno zadoščenje. Nemški krščanski socialci, ti najintimnejši zavezniki naših klerikalcev, zahtevajo sedaj spremembo zakona o konzumnih v vseh tistih točkah, ki smo jih leta in leta z vso odločnostjo pobijali mi!

Bielohlawk in tovariši so klerikalci, a vendar so primorani klicati:

»Z duhovniki ven iz konzumnih društev!«

Obrtni vestnik.

Zadružni instruktorji. Ko je po noveli iz leta 1883. naše obrtno zakonodajstvo zadobilo novo smer, ker se je na mesto obrtne svobode postavilo v obrtni zakon določbe v varstvo malega in srednjega obrta, in tako pričenjalo staviti tudi temelj stanovski organizaciji po obrtnih zadruzah, se je ročno pokazalo, da treba dati novim obrtnim organizacijam, če naj razvijejo plodnosno delovanje v prilog zadružnih članov, organov, ki bodo podpirali obrtne zadruge s svetom in dejanjem. Pokazalo se je z vso jasnostjo, da treba obrtnikom, če naj se poslužijo z uspehom določil, njih varstvo namenjenih, pokazati pota in razložiti jim sredstva. Prepustiti jih, da si sami pomagajo, kakor vedo in znajo, bi pomenjalo toliko, kakor onemogočiti graditev stanovskih organizacij. Če ustanavljanje stanovskih zastopstev dela velike težave priprostim obrtnikom, ki niso in ne morejo biti večji postavnih predpisov, katerih se jim je držati ob snovanju. Prepričati posamezne obrtnike, ki so leta in leta hodili svoja pota brez ožjega stika s svojimi tovariši, o koristih složnega delovanja in o koristih stanovskih zastopstev, je često težje, kakor bi si človek na prvi hip predstavljal. Zbrati obrtnike na posvetovanja, pripraviti pravila, izposlovati potrditev pravil od strani oblasti, že dela težke, ki se le pomnože, kadar treba priti z rednim poslovanjem. Vse to predpostavlja pouk in pojasnila. Tudi ni v nemar puščati okolnosti, da napravi dober vtisk na prizadete obrtniške kroge in da se dvigne njih zavest, če vidijo, da jim gre na roko in da jim pomaga oseba z uradnim značajem. Že prijazna in vzpodbudna beseda mnogo zaleže, saj jih izkušnje, ki so jih dobili vsled običevanja z raznimi uradi, žal niso in niso mogle razvdati, ker le redko pridejo v dotiko z uradi, kjer se jih prijazno sprejme. Posebno v južnih kronovinah, kjer vsled nedostajanja sočasnega pouka v strokovnih nadaljevalnih šolah obrtniki nimajo in ne morejo imeti toliko umevanja za skupno stanovsko delo, kakor v kronovinah, kjer gre paralelno s strogo strokov-

nim izobraževanjem in urjenjem pri mojstru v delavnici šolski pouk, ki izpopoljuje izobrazbo in budi zanimanje tudi za stvari, ki presegajo tesne meje posameznega obrta in podedinega obrtnega obrata, je v podvojeni meri treba obrtnikom posebnih svetovalcev po pokliem. Lep, hvaležen in obsežen delokrog se odpira takim svetovalcem. Potrebni so taki svetovalci in pospeševalci tem bolj, ker imajo prostran, do malega še skoro neobdelan delokrog tudi glede dobredelnih naprav, kakor bolniških blagajnic, podpornih skladov, nadalje glede uvajanja strokovnega pouka ne samo za naraščaj, ampak tudi za že samostojne obrtnike. Toda tudi s tem še njihov posel ni končan. Mogočni konkurencij velikih obratov, opremljenih z vsemi pridobitvami moderne tehnike, se je mogoče malemu in srednjemu obrtniku trajno ustavljeni le, če išče opore in okrepitve v skupnih gospodarskih napravah na zadružni podlagi. Tudi pri posvetovanju glede osnove takih uredb in naprav, še bolj pa ob uvedbi sami potrebujejo obrtniki pouka in sveta. Mnogo zaprek treba ob takih prilikah odstraniti, mnogo predsodkov odpraviti, odgnati mnogo nezaupljivosti in bojzani pred novo, še nepoznano stvarjo. Koliko laže gre ob takih priložnostih, če vmes poseže blagodejno vpliv spretnega svetovalca in bodrileca, ki uživa zaupanje tembolj, ker sam ni osebno prizadet. Pristopa pa potreba, da treba zopet in zopet tudi posameznemu obrtniku sveta od izkušene in zaupanja vredne strani. V vseh teh primerih in seveda še mnogih drugih je podpora in pomoč dobrodošla obrtnikom.

Osobito po važni izpremembi obrtnega reda leta 1897. se je živo občutila v interesiranih krogih nujna potreba po uvedbi posebnih svetovalcev v zadružnih zadevah. Tudi vlada sama je prišla do spoznanja in prepričanja, da je neodložno in neodbitno potreba ustanoviti institucijo, ki odpomore obstoječi potrebi in pomaga zadružnemu gibanju potom obrtnih organizacij na noge. Leta 1899. je potem vlada poklicala v življenje tako institucijo in je te svetovalec in pospeševalce nazvala zadružne inštruktorje. Njih število je bilo za prvi početek le majhno, zategadelj pa tudi delokrog odkazan posameznim zadružnim inštruktorjem tako velik, da je bilo takoj videti, da bode prav

kmalu treba izdatno pomnožiti te organe. Naše slovenske dežele so bile prideljene okraju zadružnega inštruktorja, ki je imel svoj urad v Inostu. Temu okraju so pripadale: Tirolska s Predarlskim, Štajerska, Koroška in Kranjska. Zadružnemu inštruktorju v pomoč se je pridodal za Kranjsko deželo in za zadruge izven Kranjske, ki poslujejo v slovenskem jeziku, še en pomožen uradnik. Institucija zadružnih inštruktorjev je bazirala od početka (torej od leta 1899. dalje) pa do letošnjega leta le na posebnem ukazu trgovskega ministrstva. Naloga zadružnih inštruktorjev je po tem vladnem ukazu sledeča: 1. podpirati obrtne zadruge v doseganju namenov, ki so jim odkazani po obrtnem redu; 2. pospeševati ustanavljanje in snovanje zadružnih naprav, ki služijo gospodarskim, humanitarnim interesom in izobrazbi ter deloviti na to, da se izvede smotreno organiziranje obrtnih zadrug, njih pomožnih naprav in zvez obrtnih zadrug; 3. podpirati obrtna oblastva ob nadziranju zadrug in ob važnejših organizatoričnih zadevah; 4. poročati o svojem delovanju in svojih izkustvih trgovskemu ministertvu ter vršiti poizvedbe, ki jih naroča trgovsko ministertvo v zadružnih zadevah in zadružnih vprašanjih. V ta namen je zadružnim inštruktorjem naročeno, da stopajo ob izpolnjevanju dolžnosti svojega delokroga v neposredno dotiko z obrtnimi združenji in obrtnimi zvezami. Zadruge pa so na drugi strani dolžne, dajati zadružnim inštruktorjem potrebna pojasnila, kakor tudi dati jim priliko, da pregledujejo zadružno poslovanje. Ume se posebi z ozirom na prejšnja izvajanja, da je le v interesu obrtnih zadrug, da se obračajo s polnim zaupanjem do zadružnih inštruktorjev v vseh panogah zadružnega poslovanja, zakaj poglaviti namen teh koristnih svetovalcev je, pospeševanje zadružnega življenja in zadružnih koristi.

Institucija zadružnih inštruktorjev se je naglo oživela in priljubila pri obrtnikih. Reči se mora, da so si znali v hitrem času pridobiti zaupanje obrtnikov. Povsod so se začele oglašati želje, da se zadružnim inštruktorjem zmanjšajo prvotno jim odkazani okrajji, ki so zaradi prevelike prostranosti in razsežnosti ovirali razvoj koncentriranega delovanja. Vsled tega se je okraj zadružnega in-

LISTEK.

Kersnikovi spisi.

(Janka Kersnika »Zbrani spisi«. Uredil dr. Ivan Prijatelj. Zvezek V., sešitek I. Založil L. Schwentner.)

Kaj so Kersnikovi romani v slovenski književnosti je bilo že tolikrat povedano, da v tem oziru nečemo izgubljati nobenih besed več.

Nova knjiga Kersnikovih »Zbranih spisov« obsega pesmi, veseloigro »Berite Novice« in leposlovne ter politične feljtone.

Kakor malone vsak mlad človek, se je Kersnik poskusil tudi kot lirik. Janežičev »Glasnik« je priobčil njegove lirске prvence, ki so opozorili Stritarja na mladega pesnika. V Stritarjevem »Zvonu« so izšle potem najboljše pesmi Kersnikove. Lahke, ljubeznive kritice so te simpatične pesmi, zložene v lepi, za tisti čas jako lepi pesniški obliki. Zadnja pesem, ki jo je Kersnik zložil, je tudi najlepša vseh njegovih poezij. Izšla je v »Ljubljanskem Zvonu« leta 1882. Takrat so bili Nemci razpisali znatno nagrado za narodno himno in po vseh deželah je takrat grmelo »Das deutsche Lied«. V odgovor na to je zložil Kersnik »Našo pesem«. Dan-

danes si ljudje niti predstavljati ne morejo, kako velikanski vtisk je takrat napravila ta krasna pesem, ta boleštni in jezni vzklik užaljenega slovanskega srca in to krepko zaupanje v svetlo prihodnost. Od rok do rok je šel »Ljubljanski Zvon« in celo stari ljudje so se na pamet naučili Kersnikovo pesem; bila jim je bodrilo in tolažba; vsak dijak jo je znal na izust in se ob nji navduševal.

Takrat je bil na učiteljskem ravnatelju nemškutar Hrovath. Izvedel je, da neka preparantka — narodnih deklet je bilo tedaj malo na učiteljskem — pri vsaki priliki draži svoje nemškutarske kolegince z deklariranim neke »hujskajoče« pesmi. Poklical je preparantko k sebi, da bi jo oštel in zahteval, naj mu deklamira dotično »hujskajočo« pesem. Bila je to Kersnikova »Naša pesem«. V začetku se je Hrovath nekako ironično smehljaj, a ta smehljaj njegov je hitro izginil.

Za vašo vero in zemljo mi kri smo prelivali, a vi bolest in kri vso to za svojo ste prodali. Slovane v boj podili ste za svojo domovino, slovansko kri svojili ste za nemško zgodovino. Oh, tuje, tuje nam zemlje s krvjo smo jih gnojili, doma, doma pa smo polje

s solzami si rosili.

In po rdečih brazdah tam moč vašja je zorela, doma, doma pa rosna nam le pesem je evetela.

Pri teh verzih je začel ravnatelj Hrovath nekam težko požirati slino, kakor da bi se bilo v njegovem srcu kaj oglasilo, in ko je gospodična končala, pripravljena da bo slišala dolgo pridigo, se stari nemškutar ni mogel premagati in ni nič drugega rekel, kakor: Es ist gut.

Slovensko pesništvo se je od tedaj lepo razvilo, ali malo je pesmi, ki bi se glede vznesenosti in poleta, glede čuvstvenosti in iskrenosti mogle meriti s Kersnikovo »Našo pesmijo«, a ne ene je ni, ki bi bila sreča tako razvnela kakor ta.

Knjiga obsega nadalje šaloigro »Berite Novice«. Ta igra, ki se je že neštetokrat igrala po vseh slovenskih odrih, je tako znana, da pač ni treba o njej govoriti.

Dobri dve tretjini te knjige obsegajo literarni in politični feljtoni, ki jih je Kersnik obelodanil v slovenskih političnih časopisih v »Slovenskem Narodu« in v »Ljubljanskem Listu«. Elegantne črtice so to, pisane duhovito in polne ljubeznivega humorja, pisane v tistem lahkem slogu, ki je bil posebna lastnost Kersnikova. Marsikaj bo seveda današnja generacija le še dolgočasilo, kajti

pisano je bilo za tisti čas in za tisti dan in se nanaša na dogodke, ki jih izvede le še starejši ljudje in na osebe, izmed katerih jih je že mnogo pozabljenih ali pa že tudi pokopanih. Kje so že ti časi, ko so bili ti feljtoni aktualni in so jih prijatelji in neprijatelji čitali z veseljem, ko so bili Suklje, Kersnik in Višnar združeni kot Triglav in oznanjali elastičnost in sta dr. Tavčar in Hribar izdajala »Slovana«, kje so časi, ko je Haderlap uprizarjal svoje neprosto-voljno komične literarne revolucije, ko je Luka Jeran v »Zgodnji Danici« oznanjal najskrajnejši zelotizem. Tudi oblika teh feljtonov ne bo ugajala današnjemu rodu. Danes smo preklíčano demokratični tudi v polemiki, česar v Kersnikovih časih niso še poznali.

V pričujoči knjigi je objavljena le polovica teh feljtonov, prihodnja knjiga, zadnja Kersnikovih »Zbranih spisov«, prinese konec feljtonov in komentar celemu petemu delu ter životopis Kersnikov.

Nazaj...

(Spisal V. M. Vilanov.)

Pust septembrski dan. Dež prši že od jutra v drobnih, finih kapljicah, kakor bi ga sipal iz prav tankega sita. Dolgočasno, leno se preriva-

jo oblaki nad vasjo, zaspano se vlačijo nad vrhovi smrek in se jih dotikajo, kot bi si hoteli počiti na njih svoje trdne ude. Včasih potegne sapo in zmeša za trenotek kapljicam navadno smer. Nagajivo jih porine v okna, ali pa jih požene v kako odprto vežo...

»Slaba pot bo... nikakor se ne-če ustaviti... ne pa ne, kot bi ga nelo za stavo...« mrmlja nestrpno učiteljskišek Stanko Lužnik, ki odhaja danes s počitnice v Ljubljano. V njegovi podstrešni sobi je še vse razmetano. Dobro uro ima dela, predno vse to pospravi v kovček, pa ne bo utegnil skoro niti kositi, če hoče priti k popoldanskemu vlaku.

Dopoldne se je poslavljaj od sorodnikov in znancev. Povsod nekaj besed, kak prigrizek in požirek, pa poteče čas, da človek ne ve kdaj in kako. Zdaj hodi po sobi zamišljen, včasih pogleda skozi okno, zagodrnja in se vrne zopet do vrat. Pozabil je menda na delo, na jed in na vlak ter se zakopal v neke globoke misli...

V sobi je mir in tišina; le zdaj-pazdaj se nalahno oglašajo struna na goslih, če se zadene vanjo kaka muha. Lužnik se takrat zbudi iz svojih sanj, mežikne in se nehotno obrne, kakor bi se nekaj domislil. Ko pa utihne struna in je zopet tišina krog njega, loti se ga znova zamišljenost... Oči se mu stiskajo, ustne širijo in po

strukturja v Inomostu razdelil in ustanovil za Štajersko, Koroško in Kranjsko nov zadrugi instruktorjiat s sedežem v Gradcu. Pa tudi ta uredba prav kmalu ni zadoščala ob naraščajočem delu, zakaj v vedno večji meri so se obrtniki obračali za svet in pomoč do zadružnega instruktora. Tako se je za Kranjsko in Primorsko ustanovil poseben okraj zadružnega instruktora, kateremu se je odkazal sedež v Trstu. Ker pa je na Kranjskem samem, kjer je organizacija po obrtnih zadrugah še nepopolna in nikakor zadostna zlasti ne sedaj, ko so obrtne zadruge pridobile vsled nanovo jim odkazanih pravic na važnosti in pomembnosti, dela in posla dovolj za posebnega zadružnega instruktora, se je pri nas že ob ponovnih prilikah povdarjalo in utemeljevalo s tehtnimi razlogi živo potrebo, da dobi dežela Kranjska lastni urad zadružnega instruktora. Tudi mi smo trdno prepričani o tej potrebi in le želimo, da bi vlada vpošteva- joč dejanske razmere ustregla tej upravičeni želji obrtništva.

Ob posvetovanjih o obrtni nove- li se je posrečilo izposlovati, da so se v novi obrtni red prevzele tudi do- ločbe glede institucije zadružnih in- struktorjev. Tako je na mesto mini- strskega ukaza stopila moč zakona, s tem pa je dano zagotovilo, da ostane trajno ohranjena ta koristna in po- trebna naprava. Zadevne določbe obrtne reda je nedavno izpopolnila ministrska naredba, ki v podrobno urejuje delokrog in agende zadruž- nih instruktorjev. Ta naredba imenu- je zadružne instruktore postavne svetovalec obrtnih zadrug in obrtnih zvez ter določa, da imajo v prvi vrsti nalogo, svetovati obrtnim zadrugam in jih podpirati, da morejo dosegati namene, ki so jim odkazani po zakonu. Naredba dalje veli, da je obrača- ti zadružnim instruktorjem posebno pozornost oni delavnosti obrtnih za- drug, ki si stavlja za namen ustanav- ljanje gospodarskih naprav v korist zadružnikov. Posebne važnosti se nam zlasti zdi, da ta naredba govori tudi o tem, da je obrtnim oblastvom postopati v obrtnih zadevah spora- zumno z zadružnimi instruktorji. Ker imajo zadružni instruktorji obilo pri- like spoznati potrebe obrtnikov in so torej o težnjah obrtnikov dobro pou- čeni ter imajo tudi umevanje za obrtne potrebe, je pač pričakovati, da bodo imeli obrtniki od tega spora- zumnega sodelovanja in ožjega stika med temi oblastvi le koristi.

Državni zbor.

Dunaj, 8. oktobra. Prva seja državnega zbora bo prav kratka. Prečitali se bodo le došli dopisi, a mi- nistrski predsednik bo kratko poro- čal o nagodbi. Ob istem času bo tudi v ogrskem parlamentu dr. Wekerle podal slično izjavo. Popoldne bodo imele razne stranke posvetovanje o svoji taktiki.

Deželni zbori.

Celovec, 8. oktobra. Deželni glavar je odgovarjal na interpelaci- jo posl. Pleschütziga zaradi naprave deželne ceste v Djkšje. Deželni glavar je rekel, da je načrt že gotov, toda brez državnega prispevka ne zmore dežela 60.000 K. — Proračun deželnih fondov za leto 1908. izkazu- je 4.782.340 K potrebsčin, pokritja pa le 754.764 K, tako da je treba 4.027.576 K pokriti z raznimi nakla- dami, taksami itd. — Pri debati o sa- niranju deželni financ se je poslanec Grafenauer pritoževal, da so klerikalni deželni poslanci izklju- čeni iz deželnozbornskih odsekov, da

se župani iz Junske doline niso pusti- li na kolodvor pri cesarjevem priho- du v Celovec ter njega in poslanca Kirchmeierja niso predstavili cesar- ju. Nadalje se je pritoževal, da de- želni odbor prezira slovenske vloge občin. Deželni predsednik je odgo- varjal, da so se prepustili k sprejemu le župani iz tistih krajev, ki jih je obiskal cesar, in da niso bili vsi na- vzvoči predstavljeni cesarju. Poslanec dr. Angerer je napadal Slovence zaradi sovražnosti do Nemcev. Posl. Wieser je trdil, da se agitacija proti nemstvu prenaša iz Kranjske in Spodnje Štajerske za denar. Med posl. Wieserjem in posl. Weissom se je vnela ostra kontroverza. V po- podrobni debati je govoril poslanec Grafenauer proti gibanju »proč od Rima«, za obdajenje italijanskih delavcev, za slovenske šole in za zni- žanje šolske obveznosti na šest let. — V večerni seji je poslancu Grafenauerju odgovarjal deželni šolski nad- zornik Palla. V debato je poseglo še več poslancev in tudi deželni pred- sednik.

Zader, 8. oktobra. Posl. dr. Trumbić je poročal o volilni re- formi za deželni zbor. Načrt predla- ga, naj se dežela na temelju splošne, enake in tajne volilne pravice razde- li v 15 volilnih okrajev, vsak okraj s 3 poslanci. Vsak volilec sme voliti dva kandidata in dva namestnika. Poročevalec je predlagal v imenu vo- lilnega odseka, naj se preide takoj k drugemu branju, ne da bi se načrt iz- ročil odseku. — Deželni odbornik Katnić je predlagal, naj se načrt izroči deželnemu odboru, ki se mu naroči, naj izdelata, ako se vlada nika- kor ne omeha za splošno volilno pra- vico in deželnih zborih, vsaj tak načrt, s katerim se sedanja deželnozbor- ska volilna pravica spremeni vsaj to- liko, da se odstrani nekatere zasta- re in neopravičene določbe ter se da volilna pravica tistim slojem, ki je dosedaj niso imeli. Ta predlog je bil v poimenskem glasovanju spre- jet. Nato je predsednik dr. Ivčevič zaključil zasedanje.

Praga, 8. oktobra. Češki de- želni zbor je začel danes razpravljati o ureditvi pravnih razmer občinimskim uradnikom. Prvi paragrafi so bili sprejeti brez debate, razprava se je nadaljevala v ponočni seji, ki se je pričela ob 10. uri zvečer.

Preosnova avstrijskega ministrstva?

Budimpešta, 8. oktobra. Me- rodajen član avstrijske vlade se je izjavil o preosnovi ministrstva: Se- daj, ko je veliko nagodbeno delo kon- čano, moramo obrniti svojo pozor- nost preosnovi ministrstva. Ni dva- ma, da avstrijsko ministrstvo v se- danji svoji sestavi ne more več ob- stati dolgo. Takoj po vrnitvi na Du- naj se bomo bavili s preosnovo. Prav lahko je mogoče, da se nekaj minist- rskih sedežev odda še pred otvoritvijo državnega zbora, ali pa se zgodi to nekaj dni po 16. oktobru.

Nagodba.

Budimpešta, 8. oktobra. Danes popoldne so avstrijski in ogr- ski ministri podpisali nagodbo. Nato se je konstatiralo, da je celo nagod- beno delo končano. Ob 8. uri zvečer so bili vsi akti podpisani. Ob 10. uri zvečer so se avstrijski ministri in poročevalci odpeljali na Dunaj s posebnim vlakom. Z njimi se je peljal tudi ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle, da poroča jutri cesarju o nagodbi.

Dunaj, 8. oktobra. »Zeit« po- roča: Nekaj avstrijski minister se je

izjavil o nagodbi: nagodba bo vsake- ga Avstrijca zadovoljila. Ni resnica, ako se trdi, da je nagodba slaba za Avstrijo. Nagodba ima nasprotno to- liko presenečenj, da bodo v vseh po- litičnih in gospodarskih krogih le strmeli. Prednosti nove nagodbe so mnogo večje, kakor pa koncesije, ki jih moramo dati Ogrski. Nagodba bo brezdvomno trajala preko leta 1917. Ako se namreč ne odpove, osta- ne še nadaljnji deset let v veljavi.

Ustavne garancije za Ogrsko.

Dunaj, 8. oktobra. Danes je sprejel cesar ogrskega ministra no- tranjih del grofa Andrassyja v daljši avdijenci zaradi ustavnih ga- rancij. Cesar je privolil v tozadevne spremembe ter obenem podelil pre- sankcije. Po avdijenci je izjavil grof Andrassy: »Vse je v najboljšem re- du.« Po avdijenci je prišel k cesarju prestolonaslednik Fran Ferdinand, a grof Andrassy je konferiral z mini- strom baronom Aehrenthalom. V pr- vi seji ogrskega državnega zbora predložil grof Andrassy predsankci- onirane ustavne garancije.

Dogodki v Macedoniji

Carigrad, 8. oktobra. V Lo- rini pri Kastoriji so grški vstaji vzpiorili veliko klanje med Bolgari. Pomorili so nad 20 oseb, med njimi 13 žensk. Oblasti so uvidele, da ne bo prej konca grškim grozodejstvom, dokler se glavni krivci ne pozapro. Zato so prigrali te dni 120 Grkov iz boljnih slojev v Solun v zapore, ker je dokazano, da so podpirali vstase.

Velikansko zadolženje Rusije.

Pariz, 8. oktobra. Raznaša se vest, da je francoska vlada priidrila, naj se prihodnjo spomlad emitira ogromno rusko posojilo v znesku 1300 milijonov rubljev. Pri tem sta se francoski in ruski finančni mini- ster zedinila, da mora car osebno jamčiti za dolg v slučaju, da nova duma ne odobri najetja tega posoji- la. V tem slučaju bi se duma takoj razpustila, a ustava bi se suspendira- la.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9 oktobra.

— Tržaške sodne oblasti in slo- venski jezik. Slovenski jezik ne uživa nikjer tiste ravnopravnosti, ki mu je zajamčena v državnih temelj- nih zakonih. Na Štajerskem smo si z največjim naporom izvojevali pri so- dišjih mrvice ravnopravnosti naše- mu jeziku, dočim je bil na Koroškem ves naš trud brezuspešen, da bi slovenščini priborili vsaj peščico ti- stih pravic, ki ji gredo po zakonu. Na Kranjskem smo v tem oziru do- segli največ, a tudi tu se pri sodi- šjih ravnopravnost se ne izvaja tako, kakor bi se morala. Dasi je Kranj- ska docela slovenska dežela, kjer bi Nemci pravzaprav niti vpoštev ne smeli priti, vendar še vedno pazijo pri nas strogo na to, da bi se Kranj- ska na zunaj prikazala kot dvojezi- čna dežela. Pri uradih — tu mislimo v prvi vrsti na sodišča — se rabijo skoro izključno dvojezične tiskovine, zlasti kar se tiče zunanjega poslova-

nja. Na pisma, ki se oddajajo na po- što, je čitati poleg »C. kr. okrajno so- dišče« še vedno »K. k. Bezirksge- richt«, a često se še celo prigodi, da se razpošiljajo pisma s samo nemško oznako »K. k. Bezirksgericht«. V tem oziru je na Primorskem veliko boljše. Tu izvajajo sodne oblasti pri- meroma najbolj ravnopravnost slo- venskega jezika. To se kaže tudi na zunaj. Vsa pisma, ki so namenjena slovenskim strankam, nosijo z golj slovensko oznako od okrajne- ga sodišča pa gori do nadsodišča. Tu postopanje je docela pravilno in mi smo že opetovano imeli priliko, je staviti v zgled našim sodiščem. Tudi trgovinsko in pomorsko sodišče v Trstu postopa v tem oziru dokaj korektno. Od tega sodišča smo dobili danes v roke pismo, ki nosi zgoraj tole oznako: »C. kr. trgovinski in pomorsko sodnija v Trstu«. Lepo in hvalevredno je, ako pomorsko so- dišče spoštuje zakon in izvaja ravnopravnost, a treba je tudi, da se po- služuje pravilne slovenske čr- nje. Merodajni krogi v Trstu naj to poskrbe!

— »Gorenjec« — mistificiran. Klerikalci so vedno nesposobni ljud- je in sploh ne pojmiyo, kaj je dostoj- nost. V boju zoper napredne časopise se to posebno vidi. Na vse načine sku- šajo napredne časopise mistificirati. Mi dobivamo dan na dan pisma in do- pise, ki imajo namen, nas mistifici- rati, dostikrat so celo podpisani zna- ni naprednjaki na teh pismih. Seve- da nas je izkušnja izučila in postali smo skrajno previdni. Rajši naj gre deset verodostojnih dopisov v koš, kakor da bi prišla v list kaka mistifikacija. Od ljudi, ki jih ne po- znamo, sploh ne sprejemamo ničesar, predno se nismo informirali. Te dni se je zlobnemu klerikalcu posrečilo, da je mistificiral »Gorenjca«. V so- botni številki »Gorenjčev« je izšlo dotično kukavičino jajce. Dospisnik joka v uvodu, kako malo v Železnih čitajo »Gorenjca«. Seveda ni ta do- pisnik še nikoli dal vinarja za na- predne časopise. Zavzidihnil je le, da bi se ga smatrali za naprednjaka. Ko si je tako nataknil krinko na svoj hi- navski obraz, pa je sirovo napedel nekega občespoštovanega in vele- uglednega trgovca v Železnikih in njegova sina, ki sta oba zvesta pri- staša napredne stranke. Uredništvo »Gorenjca« je bilo seveda mistifici- rano, a upamo, da ta klerikalna hu- dobija ne zanese razpora med napred- njake v Železnikih.

— Poslanec Pogačnik se je iz spanja prebudil. Odkar strelja pome- tač Gostinčar razne kozle po svojem volilnem okraju, tudi drugim njego- vim tovarišem ne da miru, da bi vsak nekoliko ne ponoreli. Zato je pa gospod poštar iz Podnarta, poslanec Pogačnik, prav kakor kak don Kišot vzel dne 17. septembra v Ljub- ljani v roke bojno kopje. Pri seji »Kmetijske družbe« je stavil veleva- zno svetovno vprašanje, če je resni- ca, da je pri družbi nastavljen neki plačan politični agitator. To se je moral moč oddahnuti, ko je to izustil; debelo pa je pogledal, ko je izvedel, da ga je ljubljanski katoliški list prav po domače »nafarbal«. S takimi vprašanji naj gospod poslanec Po- gačnik počaka vsaj do »pustnega torka«.

— Cvetke z »Bogoljubovega« vr- ta. V zadnjem »Bogoljubu« je pri- krknjeni zapoški fajmošter v sestav- ku »Zanimivosti z mojega pota« za- pisal na strani 311., ko popisuje Pu- striško dolino tudi tole: »... Zato je tukaj tudi hladno in zato poletu pol- no tujecev, seveda takih, ki kaj imajo, največ menda Judov. Ker je dr. Ja-

nez Šusteršič poprej, nego je začel zahajati v knežja letovišča ob Atlan- tskem oceanu in dokler še ni z milijo- ni razpolagal, hodil na letovišče v In- nichen in Toblach v Pustriški dolini, zato gotovo fajmošter Kalan šteje dr. Šusteršiča med — jude. Vsaj po »Bogoljubu« smemo tako sklepati. Malo dalje zopet razvija fajmošter Kalan takole modrost: »... Vprašam: Kje na Kranjskem imajo mesta kr- ščanskega poslana? Kakor hitro je malo gnezdeca, ki se imenuje mesto, brž vse liberalno!...« Zapoška ze- ljujava dobro ve, da piše za najbolj zarukane babnice, zato je tako ne- umen. Da se večkrat s svojo pametjo skrega, se vidi iz tega, da ravno v tem spisu zahteva, naj bi vsele po hotelih »svete podobe« na stenah. Zakaj pa ne začno v »Unionu«?

— Osrečevalci naroda t. j. črni gospodje »Kmečke zveze« povsod ru- jejo, kakor se nam piše iz Spodnjega Štajerja, proti našemu vrlo delujoče- mu učitelstvu ter proti ljudski šoli. To je že preveč, kar počenajajo ti »ljudski« prijatelji! Naravnost pri- govarjajo ljudem, da naj ne pošilja- jo zdaj otrok v šolo, češ, zdaj je paša, a ne čas za poučevanje. Gospoda, če mislite, da bode te pretvorili čas po- čitnice, kjer je že uveljavljen, se pač varate. Dosegli bode te to, da se bo- de tudi drugod, kjer še to doslej ni, počitniški čas predrugečil. Mladina spada v šolo, dokler je za to, a ne na pašo! Člo bi ljudskim »reformator- jem« celo kaj do blagra naše dece, po- tem bi jo sploh odtegovali — paši! Nikjer se naša mladina več zlega ne priuču, nego ravno na paši. In uprav iz tega razloga že je postulat ljudske vzgoje, ki glasno kliče po odpravi te kvarne navade.

— »Sokol« v Konjicah. Dne 1. t. m. se je v Konjicah osnoval priprav- ljalni odbor, ki ima nalogo, ustano- viti telovadno društvo »Konjiški So- kol«, ki naj bo začasno organiziran kot odsek »Celjskega Sokola«. V od- bor so bili voljeni: Pavel Ogo- revec, predsednik; Danko Bar- le, podpredsednik; Mirko Ko- žuh, tajnik; Rudo Ahtik, tajnik- kov namestnik; Vaclav Prora- zil, blagajnik; dr. Ivan Rudolf. Martin Ogorevec st., Jože Sa- velli, odborniki in Franjo Ko- šar, vadiitelj. Zanimanje za »Konj- škega Sokola« je veliko. Upamo, da z ustanovitvijo Sokola preneha narod- na zaspanost in komoditeta konjiških Slovencev, ki jih je tako daleč zapo- stavila za drugimi slov. trgi in mesti na Spodnjem Štajerskem.

— Celjski profesor Fon je vodil- na oseba pri novi klerikalni posojil- nici v Celju. A mož, oblasten, kakor je, preseda — tako se nam piše — že večini posojilniških članov, zlasti kmetom, ter je le vprašanje časa, da ga palnejo iz odbora. Kakor je Fon osoren in sirov napram dijakom, ta- ko je pač tudi drugim nasproti.

— Kje je politično sleparstvo? Naša sobotna notica, kako sleparijo goriški klerikalci javnost z novo vo- lilno reformo za Goriško, je zadela v živo najbolj dr. Gregorčiča, vernega slugo Pajerjevega. V svoji »Gorici« je na najbolj vidnem mestu in s črkami, s kakršnimi se tiskajo inserati, dal poziv, naj povemo, kdaj je »Gorica« pisala, da goriški sloven- ski klerikalni poslanci niso mogli skovati z Lahi druge volilne reforme, ker jih vede priateljska vez. No in ker ve dr. Gregorčič, da ne bomo mo- gli na to odgovoriti, nas pita s pod- lim lažnikom in političnim sle- parjem. Prijatelj Pajerjev, le po- časi! Zakaj se ne obregneš ob stavke

(Dalje v prilogi).

celem obrazu se rišejo bolestne pote- ze... prav, kakor bi hotel zajokati...

Zdaj vzame od mize stol, ga pri- stavi k oknu in sede nanj. Glavo si podpira s komolci in nepremično zre v pršče kapljice. Gleda jih, kako mirno, lahko pada druga za drugo kakor bi sanjale. Nikdar ni konec te enakomerne igre, vedno nove kapljice, druga ob drugi v večnih, nepretr- ganih vrstah in doli od tal in od streh se odbijajo v enakomernem pršenju. Lužnik ne stiska več oči, poteze bo- lesti vidno izginjajo z obraza in na ustih se opaža nerazločen smeh... Tolažaja je prišla v njegovo dušo; ti- sto monotono pršenje, tista vedno- ista melodija razblinja njegovo bo- lest...

Se gleda... oči se ne ganejo in tisti nerazločen nasmeh v njegovih kakor pričaran... in njegove misli se vrte tam sredi nepretrganih vrst... Gleda, gleda razkošno vrtenje svojih misli... vedno veličastnejše se mu dozdevajo, vedno lepše... kra- snejše... slajše... Lahno, počasi se mu zapirajo oči, vedno tanjšje mu po- stajajo ustne in nedolžen, naiven na- smeh jih vidno daljša...

... Ah, kako je tukaj lepo... lepo... Kako skrivnostno šuštiyo ve- je, trepeta listje!... Opojen je vz- duh, noseč v sebi drhtečo melodijo slavca... In tam v daljavi, tam se

peni reka... valove razganjajo sto- letne, mogočne kleči, trgajo jih v ve- like kose in jih z grigatsko silo me- čjejo doli pod slap, da se prše v mi- ljone in milijone kapljice... In tisto pršenje, tisto plakanje kapljice... ka- ko neizmerno krasno, polno volenosti prihaja sem, ostavljajoč vso velikansko, neznosno bolelost ob bregu... Ma- meča postaja noč, polna blaženosti in v duši se rode opojne sanje in človek... nehote vzdrhti... zakoprni... za- želi si... hoče nekaj... ne-kaj...

Ah, gospodična Olga, vi veste in razumete tisti čudni... nekaj... saj me razumete, kaj ne? — Dobro vem, da razumete... pa vi se igrate z mano in ne pomislite, da mo- ja duša trpi... silno trpi... ker me nečete razumeti...

... »ne-kaj«... »ne«... Lepo vas prosim, gospica Olga... ne mučite me več, ne trpinčite me več... pomislite, da sem človek... Moč bog, saj imate tudi vi dušo, saj imate tudi vi srce... saj imate... vest...

Glejte, kako tišče skozi vejevje čarobni prameni lune... V dolgih, ravnih črtah lijejo in se razpletajo v vaše goste, plave lase... in se igrajo na vaših liceh... lahko vam božajo oči in skrivnostno poljubujejo vaše ustne, vaše čelo... In vaše oči so od- prte in vi ste zamaknjeni in vaša du-

ša piye in srka to brezmejno slad- kost... Gospodična Olga — samo enkrat pogledajte vame... kako ste krasni — samo enkrat pogledajte, samo enkrat!...

Vi ne slišite?... Nečete?... Morda nisem vreden vašega pogleda?... enega samega pogleda?... gospo- dična Olga, povejte!! —

Zakaj ste prišli sem na počitni- ce... ah, da bi ne prišli!... Vaše oči so me zapeljale... moji duši ste vzeli mir in ste nalili vanjo polno nestrpn- ni želji... in kopnenja... in hrepenenja... in vaše žareče oči so jo omamile, da je zahotela nekaj... »ne- kaj«... a — zaman... Vi veste, vi me razumete in zakaj se me ne mara- te usmiliti?... zakaj ste me zapelja- li, povejte!...

Samo en pogled, en jasen pogled mi podarite v tem veličastnem tre- notku, ko ste tako nepopisno krasni... Gospodična Olga — en sam pri- jazen pogled!...

Vi odhajate in kdo ve, če se še kdaj srečava v življenju... In glej- te, vzeli ste mi vse... a dali mi niste nič... Saj od vas ne zahtevam, ker vem, da nisem zaslužil... ampak prosim vas... prosim... samo... »ne-kaj«... prosim vas vdano, kakor se bog prosi... Gospodična Olga, usmiliti se me!...

Zakaj me ne slišite... zakaj ne- čete? — Vaš pogled bi shranil v duši

kot najdražji spomin, globoko v dno bi ga shranil in kadar bi me teplo gorje in bi me trla trpka tuga, takrat bi mi bil vaš nebeski pogled... hla- dilo in lek... Gospodična Olga, usmiliti se me... lepo vas prosim, ne bodite trdi in neizprosn!

Kako rad bi vam povedal, kaj želi moja revna duša od vas... toda ne smem... zdi se mi, da bi se hudo- vali... Pa saj sami veste, razumete, pa nečete... in veselja iščete nad mojo boleščjo...

Ne vem, kako naključje me je zaneslo nocoj k vam... in klel bi kmalu tisto naključje, ker me je pripeljalo sem v trenotku, ko vas je pol- ljubilo nebo, da ste bili nepopisno krasni, da je sijala na vas čarobna veličast... in se je v meni rodila žel- ja... in kopnenje... in sem zaho- tel tisti... »ne-kaj«... tisti prokl —

Vrata se odpro in se pokaže izza njih skrben, a za hip resen in nevo- ljen obraz — mati Lužnica. Nekaj prijaznega ji je na ustih, pa hipoma se je polasti začudenje, ko vidi kov- čeg še popolnoma prazen, knjige, pe- rilo in obleko pa vse razmetano po postelji in mizi.

»Za pet ran božjih! voz bo vsak čas pred hišo in ta človek spi« — se jezi Lužnica in zavpije: »Stanko!« Nato izgine doli po stopnjicah.

Lužnik se predrami, debelo gle-

da okoli sebe, mane si oči, preteza roke in zdelha.

»O Olgi sem menda sanjal,« vzdih- lne nekam mehko in pogleda natan- čneje po sobi...

»Tristo vragov, kaj sem mislil, da sem zaspal. Kovčeg imam še pra- zen... zdi se mi, da se je vstavil voz pred hišo... brž k delu!«

Knjige, obleko in perilo zmeče vse vprek v kovčeg in potlači, kakor deteljo... Na stopnjicah začuje hitre stopinje, vrata se odpro in v sebo stopi Lužnica:

»Za pet ran božjih! voz je že tu. Brž! brž!... vlak boš zamudil! — Kovčeg pa... kam si djal obleko in knjige?«

»Je že vse v redu. V kovčeg sem zmetal vse skupaj in zaklenil...«

»No, to bo pa res v redu,« se jezi Lužnica, »pa kaj si delal, da si za- spal? Saj niti jesti ne utegneš več... Ta-le jabolka še spravi in tu imaš de- nar za vožnjo... Zdaj pa moram brž po Jurčka, da bo pomagal kovčeg na voz.«

Čez par minut že sedi na vozu poleg kočijaža, razpenja dežnik in mrmra nevoljen: »Slaba pot bo... neče se ustaviti...«

Mimo hodijo ljudje in vprašu- jejo solzno Lužnico: »Kam se pelje Stanko?«

»Nazaj...« — — — — — voz zavije za cerkvijo — — — — —

v isti naši notici, kjer je na podlagi dejstev dokazano, da slepariš goriške Slovence, ko hvališ zdej tisto, kar si pred nekaj časom grajal kot največje zlo? Da so goriški slovenski klerikali v tesni prijateljski zvezi z Lahji, o tem govori vsak razsoden človek, ki pozna goriške razmere. To pričajo dogodki v deželni odboru goriškem in v deželnem zboru, to so pokazali goriški klerikalni voditelji na raznih shodih, to kažejo praktično dannand, ko hočejo ubiti slovenske naprednjake, dočim delajo usiljivo reklamo za Italijane. Kje je torej politično sleparstvo?! Zveza goriških slovenskih klerikalcev in laških liberalcev je tako vidna, da je vsako tajeenje o tem prava nesramnost. Ako je dr. Gregorčič aprila meseca v tistem znanem protestu proti novemu volilnemu redu dejal, da slovenski klerikalni poslanci niso imeli v deželni zboru prilike, da bi temeljito proučili to važno osnovo in v »Gorič« od 5. t. m. piše, da so načrt temeljito preštudirali, potem menda ve vsak, k do je politični slepar.

— V Visolah pri Slovenski Bistrici praznuje jutri oče slovenskega posojilništva g. Mihael Vošnjak pri svojem bratu g. dr. Jos. Vošnjaku v krogu svojih sorodnikov in prijateljev svojo sedemdesetletnico.

— O izanskem župniku Mauringu krožijo po Ljubljani grozne govornice. Ljudje pripovedujejo, da je dr. Mauring napadel nekega fanta in ga tako strahovito zdelal, da je težko ranjen, da celo smrtonosno. Bržčas je ta govornica nekoliko pretirana, a nekaj resnice že utegne vmes biti, zakaj dr. Mauring je hude krvi in se zaveda, da je duhovnikom in njih podrepanim pri nas vse dovoljeno in da jih nikdar ne zadene zaslužena kazen.

— Društvo slovenskih književnikov in časnikaarjev ima v petek, 11. t. m. odborovo sejo ob petih zvečer v uredništvu »Slovenskega Naroda«. Gospode odbornike prosimo, da se seje zanesljivo udeležijo, ker se bo razpravljalo o važnih stvareh.

— Profesorji na tukajšnji mestni višji dekliski šoli in umetno-obrtni strokovni šoli. Deželni šolski svet je dovolil, da smejo poučevati v šolskem letu 1907/08 na mestnem ženskem liceju profesorji gg. dr. Valentin Korun, Fran Novak, dr. Josip Tomišek in dr. Ivan Svetina, na umetno-obrtni strokovni šoli pa suplentje gg. dr. Simon Dolar, Robert Kenda in dr. Josip Cerik.

— Iz justične službe. Višji sodni oficijal g. Jernej Sočnik v Kranju je imenovan za vodjo zemljiške knjige pri deželni sodišču v Ljubljani, sodni oficijal g. Friderik Badiura v Kranju je postal višji oficijal istotam, sodni oficijal g. Lovrenc Balanč v Postojni pride kot višji oficijal v Krško, sodni kancelist g. Ant. Goslar v Krškem je pa imenovan za oficijala istotam. Višji oficijal g. Karel Korosec v Kostanjevici je premeščen v Kočevje, višji oficijal g. Franc Košir pa iz Krškega v Ljeto.

— Vojaška vest. Poveljnik ljubljanskega bramborskega polka Bruno pl. Schmid je imenovan za poveljnika 87. bramborske brigade v Linu. — Najvišje zadovoljstvo se je izreklo poročniku 4. bramborskega polka Antonu Feiglu, ki je s smrtno nevarnostjo posredoval pri nekem požaru v Kanalski dolini.

— Iz davčne službe na Štajerskem. Višji davčni upravitelj v Ptuj Anton Štepič je šel v pokoj.

— Iz šolske službe. Definitivna učiteljska v Vačah, gdč. Doroteja Dereani je na lastno prošnjo premeščen na Savo okraj Litijski in se ji je poverilo vodstvo ondotne enorazrednice.

Redni občni zbor pevskega zbora »Glasbene Matice« je vršil večeraj v pevski dvorani »Glasbene Matice«. Načelnik g. profesor Anton Stritof pozdravi navzoče in se zahvaljuje za veliko udeležbo. Zeli, da bi tudi v pričetki sezoni navdahnila ideja »Glasbene Matice« člane pevskega zbora in da si bi leta pridobil z uspešnim delovanjem zopet lahorik na glasbenem polju! Tajnik g. Dragotin Šebenik poda tajniško poročilo. Iz njega posnemamo, da je pevski zbor »Glasbene Matice« v seziji 1906./07. nastopil šestkrat pri koncertih (12. novembra 1906 pri »Ševčikovem kvartetu«, pri ljudskih koncertih dne 13. in 27. januarja, pri katerih sta se kot glavni točki izvajali Försterjevi: »Turki na Slevici« in Bendlov: »Svanda dudake«). Najsijajneje pa je pokazal pevski zbor »Glasbene Matice«, kaj premoro železna volja in trdnost pri izvajanju Verdijevega »Requiem« dne 7. in 8. maja. Največje in neprecenljive zasluge si je pa za izvajanje »Requiem« pridobil seveda g. koncertni vodja Huba d. Pevski zbor se mu je podaril srebrn lorovor venec. Zabav-

ni prireditvi sta bili dve, zabaven večer in plesni venček. Dne 6. junija t. l. je priredil pevski zbor na povabilo deželne zveze za pospeševanje prometa tujev na Kranjskem na Bledu koncert v čast angleškemu žurnalistu. Na Prešernov spomenik na Bledu je ob tej priliki položil venec s trakovi in napisom. Pri podoknicah je pevski zbor sodeloval dvakrat, pri pogrebih štirikat. Članov je štel pevski zbor »Glasbene Matice« v seziji 1906./07. 168, in sicer 58 moškega, 110 ženskega zboru. Odborovih sej je bilo 8. Veselični odsek je imel 5 sej. Pevski sestank je bil 1 in izreden občni zbor. Pevskih vaj je bilo za moški zbor 52, za ženski 60, za mešan 37 in vaj z orkestrom 5, torej skupaj 154 pevskihkušenj. Ljubljanskim dnevnikom se izreče zahvala za točno in radovoljno priobčeneje notie in obvestil. Poročilo tajnikovo se je z odobrenjem vzela no znanje. Blagajnik g. Fran Knific poroča, da je imel pevski zbor dohodkov 1648 K 20 vin., izdatkov 626 K 17 v., torej prebitka 1022 K 3 vin. Društveno premoženje se je pomnožilo od 135 K 34 vin. na 886 K 69 vin. Gotovin 1022 K 3 vin. je naložena pri »Glavni slovenski posojilnici«. Tudi to poročilo se je vzelo odobruje na znanje. Nato poroča v imenu revizorjev g. Pahor, da so v redu račun in se da na njegov predlog odboru absolutorij. Nato se je vršila volitev. Za načelnika moškega zbora in zastopnika pevskega zbora sploh se izvoli z vzklikom g. profesor Stritof, za načelnico ženskega zbora gospa Julija Ferjančičeva. Ko se sprejmejo dosedaj k pevskemu zboru pristopivši člani, sklene se soglasno, da imajo samo leti aktivno in pasivno volilno pravico. Odbor se je volil po listkih. Ženski zbor si je izvolil naslednje odbornice: gospa Danijela Pavčič in gospič: VIDA Gabršek, Jerica Dolenc, Mici Krejčič, Milica Praprotnik, Albina Sark, Ernestina Rekar, Erna Rozman in Karla Sinkovec. V odbor moškega zbora so bili izvoljeni gg.: dr. Janko Bezjak, Fran Knific, Anton Razingger, Dragotin Šebenik, Vinko Stegnar, Ivan Završan, Avgust Stamear, Ivan Marolt in Anton Lovše. Preglednikom računov sta bila voljena gg. Lavoslav Pahor in Ivan Splichal. V veselični odsek so se izvolili: gospa Danijela Pavčič, gospič: VIDA Gabršek, Pavla Bole, Mici Krejčič, Milica Praprotnik in Fanča Medič, gg.: Mirko Gruden, Fr. Knific, Fran Marolt, Vinko Stegnar, Al. Šulgaj, Dragotin Šebenik, Ivan Završan in Andrej Rape. Mesečni prispevki se bodo pobirali od oktobra do aprila, in sicer od vsakega člana po 1 K na mesec. — Pri slučajnostih predlaga g. Pahor, da bi se g. koncertni vodja naprosil, da bi enkrat na teden pred skušnjo imel kratko predavanje za člane pevskega zbora »Glasbene Matice« o solopetju: o nastavljanju glasu, o dihanju itd. Gospod koncertni vodja Huba d. pozdravlja to željo in pravi, da jo bode uvaževal, ako se pokaže zanimanje.

Katoliško-izobraževalnemu društvu na Tratah v Poljanski dolini. Kakšen ljudsko-izobraževalen pomen ima izobraževalno društvo na Tratah, kaže dovolj jasno zadnja številka »Domoljuba«. Govori namreč o nekem nepovabljenem gostu, ki se je udeležil predavanja. Ali se mar smejo samo povabljeni gostje udeleževati predavanja in gg. neradi vidijo, da pride mnogo gostov k društvenim prireditvam. Ali ne vedo, da se mora izobrazba kolikor mogoče širiti in da se mora zato z veseljem pozdraviti vsakega, ki pride k predavanju? Ali ne vedo gg., da je ta najprimitivnejši princip drugod že splošno uveljavljen? Čemu torej pri nas govornica o nepovabljenih gostih? Ali mar misli slavno izobraževalno društvo ostajati v najnavadnejših principih tikajočih se ljudske izobrazbe za drugimi društvi? Glede n. r. dijaštva ima gospod dopisnik »Domoljuba« še preveč nejasne pojme in je najbrže še premalo študiral njegov program, da bi se dalo z njim debatirati. No, sicer pa to ni nič čudnega, ker gospod dopisnik zamenjava celo pojma »zastopnika« in »člana«. Ali ne ve gospod dopisnik, da obstaja med omenjenima pojmom precejšnja razlika? Ali ne ve gospod, da se društvo samo takrat zastopa, kadar je kdo v ta namen pooblaščen? In toliko pameti je menda gospod že lahko imel, da je vedel, da »Prosveča« gotovo ni pooblastila kakega člana, da bi oficijalno zastopal »Prosvečo« pri kakem predavanju slavnega katoliško-izobraževalnega društva na Tratah. Torej cenjeni gospod, najprej si je treba prisvojiti najnavadnejše pojme in šele potem posegati v javnost. Sicer pa je gospod dopisnik naredil — menda nehoti — velik poklon »Prosveti« in njenim članom, ko piše, da je njihov občni zbor »posetil... tudi neki zastopnik radikalnega dru-

štva »Prosveča«, ki je izkušal malo mešati štrno, seveda se mu to ni posrečilo.« Ker dotični član »Prosveče« ni spregovoril niti ene besedice v debati pri predavanju, je menda mešal štrno s svojo navzočnostjo. To je menda že velik poklon za »Prosvečo«, da že sama navzočnost njenih članov tako magnetično vpliva. No, pa nekaj respektu pred »Prosvečo« gospod tudi ne bo škodoval. Sicer pa morajo imeti gospodje v izobraževalnem društvu zelo slabo vest, da jim že navzočnost kakega člana »Prosveče« meša štrno. Splošno pa je tudi zelo čudno, da so gospodje vzdignili tak ropot zaradi enega samega »Prosvetinega« predavanja, ki je bilo čisto primerno. (Zabavljajo menda samotisti, ki niso prišli k predavanju). Ali ne čutijo gospodje, da s tem ropotom označujejo dovolj jasno, da so oni ljudski izobražbi nasprotujoči elementi? Menda jim ljudje za take »blage« namene ne bodo ravno preveč hvaležni. Sicer pa, čemu ropot, kaj hočete gospoda?

Sirov živinski mešetar. V soboto zvečer je prišel v gostilno Franca Velkavrh v Brezovici živinski mešetar Franc Vogel iz Dragomer in vprašal, če bi bilo treba morda kakega izmed navzočih kmečkih fantov preteptati. Ko sta šla čez nekaj časa fanta Juri Premrov in Jakob Matozel iz gostilne, šel je Vogel s svojimi spremljevalci za njima, ju napadel brez vsakega vzroka in zabodel Matozla štirikrat v hrbet in glavo, Premrovu pa porinil nož v ramo in bližino vratu. Sirovino so prijeli in izročili deželnemu sodišču.

»Ljubezen — vzorni Gospodar« bo naslov novega lista, ki ga hoče izdajati g. Matej Stergar (Gruberjeva cesta št. 1). List hoče biti gospodarskega značaja in nepolitičen. V zvezi s tem je naznanilo, da bo v ponedeljek 14. oktobra v gostilni »pri Dalmatincu« v Sodnijskih ulicah št. 4 ob 7. zvečer, pogovor o boju za obstanek, olajšanje bremen, pomoči zoper draginjo itd.

Poskušen umor. V Zagorici pri Bledu so pili v Ažmanovi gostilni fantje Franc Srna, Ivan Hudovernik, Ivan Vidic in Jožef Potočnik. Med Vidicem in Potočnikom je nastal preprič, da je in da ni Potočnik zliil pivo po Vidicvih hlačah. Ko je potem v Baragovi gostilni Potočnik zaspal, zapustili so ga omenjeni tuji tovariši, le Srna se je vrnil k njemu kmalu nato, ga zbudil in ga peljal ven, kjer je skočil od njega. V tem trenutku je stopil predenj Vidic, ki je štirikrat ustrelil vanj. Prvi strel je zgrešil svoj cilj, ker se je Potočnik umaknil, drugi mu je šel med rebri v trebuh, tretji in četrti je pa zopet svignil mimo napadence, ki je Vidica od sebe sunil. Ranjena so prepeljali v dež. bolnico v Ljubljano, Vidica in tovariša pa izročili sodišču v Radovljici.

Smrtna nesreča. Josip Fak in iz Velike Doline in Štefan Semenič iz Koritnega sta tako neprevidno ravnala s tremi nabasanimi možnarji, ki so bili nabiti zoper točo, da se je vnel en naboj in šel Semeniču v desno stran prsi ter ga na mestu usmrtil.

Utonil je 72letni čevljar Marka Mend in iz Vipave, ko se je nekoliko vinjen vračal iz Lož domov in padel v občestni jarek, napolnjen z vodo.

Ogenj. V soboto zvečer je udarila strela v hlev Riharda Ferjančiča v Mavčah pri Vipavi, da je pogorel z žago do tal.

Papežev vpliv na dunajskem dvoru. Pred 30. leti je bil sloveči italijanski baritonist J. K a s c h m a n n iz Mal. Lošinja zaradi vojnega begunstva izgnan iz Avstrije. Celo posredovanje španske kraljice ni nič pomagalo. Nedavno pa je Kaschmann prosil papeža za posredovanje in Kaschmann je bil takoj pomiloščen.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v četrtek, (par) se uprizaro Massenetova velika opera »Manon«. Naslovno vlogo poje gospiča Collignon, Des Grioux gospod Jastrzebski. Nastopi vse operno osobje.

Slovensko gledališče. Repriza »Gospe Walewske« je bila glede fine uprizaritve in harmoničnega vtiska vsekakor na višjem umetniškem stališču od premijere, dasi je bilo že prvič občinstvo lahko zadovoljno. Čprav »Gospa Walewska« ni bogata dramskega dejanja, zlasti prva dva čina, je v njej vendar nekaj tako močnih in krasnih prizorov, da je snočnja repriza zaslužila številnejšega občiska. Vkljub neugodnostim naše pozornice in drugim umetniškim in tehničnim pomanjkljivostim je uspeh »Gospe Walewske« na slovenskem odru časten, in niti v Zagrebu, kjer imajo v primeri z nami sijajno pozornico, ni stala umetniško predstava drame na višjem nivoju. Interpretinja naslovne vloge, to je pri nas gospa Borštnikova, se lahko kosa z mnogo umetnico, ker je pokazala uprav tu globoko razumevanje in pogljobljenje v značaj tragične poljske grofice. Z ljubko prisrčnostjo nastopa v vlogi sestrične Ane gospa Kreisova, ki se je s svojo lepo in na-

ravno igro zelo priljubila občinstvu. G. Haasen je pokazal v svojem Napoleonu izvrstno karakteristiko, zlasti v četrtem dejanju je igral z vero in sroem. Gosp. Dragutinovič šteje v veliko zaslugo krasno režijo, kar danes ponavljamo, a k njegovi igri naj pripomnimo, da bi bila sugestija gledalcev pač večja, ako bi svoji postavi osemdesetletnega Anastaza primerno prilagodil svoj glas, da ne bi zvenel presveže. Omenjamo še simpatično igro g. Nučiča ter ostalih igralcev in igralcev, ki so vsak po svoje pripomogli k lepemu večeru.

Gospod Ignacij Borštnik praznuje dne 10. decembra t. l. petindvajsetletnico svojega umetniškega delovanja. Ta dan se proslavi na zagrebškem narodnem gledališču, katerega član je g. Borštnik, proslavi se pa tudi pri nas. Dnični umetnik je vodstvu slovenskega gledališča že obljubil, da o tej priliki gostuje v Ljubljani.

Nezгода na odru. Gdč. Vrhunčeva (Slovenka) je igrala 7. t. m. v draždanskem gledališču vlogo »Carmen«. Ko se je v drugem dejanju vrgla med svoja dvobojujoča se ljubimca, zadel jo je eden teh s sabljo na glavo ter ji prizadjal precejšno rano, ki pa ni nevarna. Obvezali so jo, naker je nadaljevala igro.

Računski listi za gostilničarje in trgovce. Kakor že omenjeno, je družba sv. Cirila in Metoda založila 2 vinarske računse liste za gostilničarje in trgovce, kateri listi se stranki vračunajo za družbo. Ker bo tisti krajcar vsak zaveden narodnjak rad plačal, je želeli, da si te računse liste naroči pač vsak gostilničar in trgovec, da brez lastnih stroškov pomore naši školski družbi do novega vira dohodkov. Kakor se nam poroča, ti računski listi ne najdejo nič kaj odjemalcev in je bil še predvčeršnjim g. Kržišnik, restavater v »Narodnem domu« v Ljubljani, edini gostilničar, ki je imel te liste. Naj občinstvo samo zahteva po vseh gostilnah in trgovinah, kamor zahaja, te liste in gotovo se bodo ti tako spravljali v denar, da bo veselje. Gostilničarji in trgovci, posnemajte rodoljuben zgled g. Kržišnika!

Ljubljanska kreditna banka nam piše: Upravni svet »Ljubljanske kreditne banke« je v svoji zadnji seji sklenil razpisati 2 ustanovi po 600 kron za dijake slovenske narodnosti, ki bi hoteli po odlično dovršeni spodnji gimnaziji ali realki iti na češko-slovensko trgovsko akademijo v Pragi z obvezjo, da po dokončani študijah stopijo v službo »Ljubljanske kreditne banke«. V slučaju, da bi takih kompetentov ne bilo, morete se ustanovi podeliti tudi abiturientom, ki so z odliko dovršili tako srednjo šolo v ta namen, da na trgovski akademiji v Gradcu ali na Dunaju obiskujejo enoletni trgovski kurz. Ponudbe naj se pošiljajo »Ljubljanski kreditni banki« v Ljubljani.

Izredni občni zbor »Društvene godbe ljubljanske« se vrši v petek, dne 11. t. m. ob 8. zvečer v salonu hotela »Ilirije« in sicer radi tega, ker volitev odbora na zadnjem občnem zboru ni bila popolna. — Komur je mar na obstanek godbe, naj se izrednega občnega zbora zanesljivo udeležijo, posebno že, ker se namerava godba sedaj temeljito reorganizirati.

Učni tečaj za knjigovodstvo otvori danes slovensko trgovsko društvo »Merkur«. Poučeval bode gosp. J. Volc. Pouk se bo vršil v društvenih prostorih, pričetek ob 9. zvečer. Gosp. zainteresente opozarjamo na ta tečaj s povabilom k obli udeležbi.

Umrl je v Ljubljani g. Anton Brix, polkovnik pri domačem 17. pešpolku.

Med ljubljanskimi peki se je pojavilo zadnji čas gibanje, ki meri na to, da se popolnoma odpravi peka za stranke v pekovskih pečnicah. Če to dosežejo, bodo stranke prisiljene kupovati ves kruh pri pekih, vsled česar bodo nastavljali poljubne cene kruhu in pri tem bodo baš nižji, revni sloji najhujše prizadeti. Čuje se dalje tudi, da stremijo peki za tem, da se peka v domačih pečeh sploh prepove.

Predavanje v Krškem. V soboto 12. t. m. bo predaval okr. šol. nadzornik g. Lj. Stiasny v salonu K. Ženerja o svojem potovanju na Norveško, Spitzbergen in do severnega večnega ledu. Predavanje bo združeno s skioptičnimi slikami.

Državna subvencija. Za zagradbo vodovoda za Radovljico in okolico je dovolilo poljedelsko ministristvo 66 000 K državne subvencije in se za letošnje leto izplača 9657 K 14 v. Slepar. Na živinjskem semnju v Mariboru je prodala viničarka Jožefa Repič nekemu Ogru telico za 104 K. Pozneje se je izkazalo, da je dobila le 4 K pravega denarja, dočim je bil bankovec za 100 K nekaj madžarski reklamni listič.

Smrt pijanca. V Mariboru so našli na cesti nekega človeka tako pijanega, da je umrl na potu v bolnišnico. Njegove identitete še niso mogli dognati.

Umrl je v Velikovu okr. glavar dr. V. Klebel, rodom Ljubljancan. Star je bil šele 47 let.

Samomor. V Mariboru se je ustrelil 44letni strojevodja vojne mornarice Ivan Erhart. Vzrok neravnosti.

Pobegnili sta iz preiskovalnega zapora v Slovenski Bistrici Gregor Faktor in Mihael Pernat, ki sta bila v zaporu zaradi javnega nasilstva in težke telesne poškodbe.

Samomor ali nesreča. 34letnega kletarja Jožefa Kreška so našli v Trstu večeraj zjutraj vsega pobitega na tlaku. Zlomljeno je imel roko in 4 rebra. Ko so ga prepeljali v bolnišnico, je umrl. Krešek je bil mesečen ob gotovih časih in najbrž v takem stanju je zjutraj ob pol 5. vstal in šel na streho, odkoder je padel na tla.

Predrzen ropar. Ko je šel 63letni kmetovalec Anton Gregorič po živahni ulici di Riborgo v Trstu, napadel ga je 20letni postopač Henrik Stinco in ga oropal vsega denarja v znesku 159 K. Roparja so prijeli.

Ustrelil se je v Trstu trgovec Izidor Fridmann, ki je prišel iz Grada.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni »Evropa« ima od danes do vstetega petka sledeči velezanimiv spored: Reja nojev v Nicu (po naravi posneto), ljubezen ciganke (drama v 9 slikah), žudesna vreča (fantazija), indijska idila (drama v 13 slikah iz življenja indijskih kraljev), pes poličist (humoristično). Zopet jako krasen in raznovrsten spored. Priporočamo občinstvu to podjetje, ki ume spojiti dulce cum utili, ko nam poleg zabavnih slik tudi vedno kaj poučnega, kar mora biti istotako namen takega podjetja.

Prijatelj elektrike. Znano je, kako leži gotovim ljudem v želodcu ljubljanska električna razsvetljava, a drugi jo pa zopet tako ljubijo, da jim ni obstajati brez nje in k tej baži ljudi spada tudi neki brivec, ki je po mišljenju strasten klerikalec. Ker si za kakršnihkoli razlogov ni hotel sam naročiti elektrike pri upravnem vodstvu, si jo je že pred dvema leti kar sam na svojo roko napeljal v hišo. Na Opekarški cesti, kjer je stanoval je namreč skrivaj napeljal žice med kostonji in grmovjem v vrtno utico, kjer si je napravil nekako pripravo za obločnico ter po hišnem zidovju v svojo sobo; dalje je napeljal žice v cestni jarek, kjer je zabil v zemljo dolg železen drog. Vse te žice je zvezal z mestno električno napeljavo in s to napravo skrivaj odvajal električni tok, katerega je uporabljati potem po svoji volji, ter s tem napravil mestni občini več sto kron škodo. To je trajalo toliko časa, da so prišli organi mestne elektrarne tej stvari na sled in zavezo dobi v roke deželno sodišče.

Pota usode. Da zaidejo otroci prezgodaj pomrlih staršev, pojasnuje naslednji slučaj: Rudarja Jakoba Medveda je že davno ubilo v Zagorju. Zapustil je vdovo 8 in nepreskrbljenih otrok, katerim je bil varuh pokojnikov brat, ki je tudi kmalu umrl. Posledica te družinske katastrofe je bila, da so otroci zašli na kriva pota in da so imela z njimi posla razna oblastva. Hčerka Jožefa je bila že z 18 leti kaznovana zaradi tatvine v Celju z mesečnim zaporom. To je pa ni poboljšalo, ampak je postala tujemu imetu tako nevarna, da ji je sodišče prisodilo 5 let težke ječe. Tudi ta kazen je ni poboljšala, marveč je, ko je bila prosta, zopet začela krasti po Ljubljani, naker je bila potem v Trzinu aretovana in je ušla za storjene delikte 13 mesecev zapora, katerega je prestala v Begunjah, vrhu tega pa se ji je po prestani kazni tudi prepovedal povratek za Ljubljano. Tudi z njeno sestro Angelo ni bilo nič boljšega. Odsla je od doma v Trst, kjer je zapadla lahkomišljenemu življenju, začela tam krasti, za kar je bila istotako večkrat v konfliktu z zakoni in je dobila slednjič policijsko nadzorstvo. Ravnotako pa je zašla na slaba pota tudi tretja sestra in žalostni finale je, da so pred dvema dnevmoma sedele vse tri na kriva pota zašle sestre skupno v zaporu.

Dve prijateljici jeruš. Včeraj dopoldne sta po Miklošičevi cesti pripomastili Ivana Minardova in znana Julija Treova, kateri sta bili tako pijani, da sta se komaj vlekli naprej, med tem pa kričale tako, da je občinstvo z vseh strani drlo k prizoru. Obe je stražnik opozoril, da naj se vedeti dostojno, a to to ni nič pomagalo, marveč sta postali ženski še hušji in ste bili slednjič aretovani. Med potjo so obsipale stražnika z vsemi mogočimi psokami, ljudstvo pa je še hušje drlo za njima in tako

je vse tri z velikim halojem in vrisčem otrok spremilo do magistrata, kjer se utaknili obe alkoholistini v špehovko.

Nesreča. Včeraj je v Spodnjem Logatcu na stopnicah padel 67letni mešetar Jakob Korenčan in si zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

Društvena godba ljubljanskega priredili jutri v četrtek v meščanskem hotelu „Lloyd“, na Sv. Petra cesta, društveni koncert za člane. Začetek ob polu osmih zvečer. Člani prosti, nečlani plačajo 40 vinarjev.

Ljubljanski sekstet na lok igra danes v restavraciji pri „Črnem orlu“.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 155 Slovencev, 48 Hrvatov, 180 Bolgarov in 80 Makedoncev. 22 Makedoncev je šlo v Möllbrücke, 18 Kočevarjev pa se je odpeljalo na Dunaj peči kostanj.

Izjubljene in najdene reči. Strojevodja gosp. Martin Muzulini je izgubil zlat obsek, vreden 10 K. — Zasebnica ga. Terezija Preskarjeva je izgubila črno denarnico, v kateri je imela 20 K denarja. — Šolska učenka Antonija Ramovševa je našla srednjo vsoto denarja. — Zasebnica ga. Ivana Lovšinova je izgubila rjavo denarnico z manjšo vsoto denarja.

*** Drobne vesti.** Črnogorski princ Mirko kandidira v skupščino v kapitaniji Rodinski. Tej kandidaturi se pripisuje opozicijska smer, vsled česar so jo prebivalci pozdravili z velikim veseljem.

— Nemško vojno brodovje 16 vojnih ladij pride kmalu pod poveljstvom pruskega princa Henrika v Ameriko.

— Pranc Alfred Liechtenstein, član gosposke zbornice, je umrl na gradu Hollenegg pri Lozoncu.

*** Sleparjenje z oglasi.** Nekdo je inseriral v časopisu: Če pošljete 1 K 20 v, dobite šivalni stroj. Pišite na H... Tisti, ki so poslali zahtevani denar — in teh je bilo veliko — so dobili šivanko in nit. — Nekdo drug je inseriral, da ve za sredstvo, da se more pisati brez tinte in peresa. Kdor bi za to sredstvo rad zvedel, mu naj pošlje 80 vin. Tisti, ki so se dali potegniti, so dobili odgovor: „Vzemite svinčnik!“ — Drugi inserat se je oglašil: „Za dve kroni povem vsakemu, kako je mogoče brez velikega truda zaslužiti po 10 kron na dan. Denar pošljite na...“ Kdor se je dal zapeljati, je dobilo dgovor: „Storite tako kot jaz!“

Književnost.

— **Kmečka posojilnica.** Spisal Andrej Zmavae, potovalni učitelj za kmetijsko združništvo na Štajerskem. V Gradcu, 1907. Založil pisatelj. Ta knjižica obsega navodilo za snovanje malih posojilnic in poslovanje pri njih. Cena 1 K s poštnino vred.

Vse tu naznanjene knjige in listi se dobivajo v »Narodni knjigarica« na Jurčičevem trgu št. 3.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Iz maščevanja škodo delali. Janez Kavčič, posestnika sin v Hlevem vrhu, je bil leta 1902, obsojen na eno leto težke ječe, ker je posestnika Janjeza Žusta težko telesno poškodoval. Kavčič ga je zaradi tega sovražil, in če je le mogel v družbi drugih mu delal škodo. Nagovoril je hlapca Matija Eržena in Pavla Rastresena, da so mu po noči kamnitno škarpno razdejali, kamenje pa na cesto zmetali, zopet drugičkrat so prav tisti, in že umrli Janez Logar mu na njeni potepali fizol, zelje in koruzo. Kavčič in Eržen sta mu izmahnila panj medu, vrhu tega mu je vzela Eržen eno verigo in narezal kostanjeva drevesa, a poškodovali so mu tudi kolo in razrezali strange. Zust je bil zaradi ljubelega miru prisiljen tožbo vložiti pri c. kr. okrajnem sodišču v Idriji, a ni nič opravil, ker so zaslišane priče govorile v prilog Kavčiču in na tega in umrlega Janjeza Logarja prigovarjanje lažljivo izpovedale, da niso nikogar videle, zlasti obdolžence ne, da bi delal Žustu kako škodo. Ponovitev kazenskega postopanja in pa poizvedbe so dognale, da so Kavčič, Anton Gantar, Eržen, Mivšek in Rastresen po krivem pričeli. Sodišče je zaradi tega obsodilo: Kavčiča na 7 mesecev, Eržena na 4 mesece težke ječe, Mivška in Gantarja vsakega na 4 tedne ječe, Rastresena pa na 1 teden zapora.

Slab izgovor. V Golobovi gostilni v Trzinu se je dne 22. septembra dopoldne France Učakar, delavec v Spodnjem Preharju, jezil nad svojo materjo, ker ga je ta domu spravljala. Pozabil se je tako daleč, da je celo stol nad njo dvignil. Navzoči Lo-

rene Gril iz Podbrda posvaril je zaradi tega Učakarja, kar je tega tako razkačilo, da ga je vsekaj z odprtim nožem odzadaj po glavi in mu prizadel še nekaj lahkih ran. Zagovor, da je to storil v silobranu, je bil ovržen po pričah, ki so dokazale, da so ga trije držali, da bi zabranili napad na Grila. Obsojen je bil na 2 meseca ječe.

Navihan tat. Ottilio Truant, delavec iz Sedeliane na Italijanskem, je imel na tuje ime »Angelo Bianchi« glasečo se knjižico. Stalnega bivališča nima, a je zelo nevarna oseba tuji lastnini, kar spričujejo njegovo predkazni. Dne 10. avgusta t. l. je izmahnil Guidi Grabitschu kolo, katerega je v Latermanovem drevoredu prodal za 116 K. Delavcu Jakobu Jerasu je izmahnil v času, ko je le-ta v neki veži na Starem trgu v vozičku spal. Iz žepa srebrno uro z verižico. Obdolženec, ki ni ničesar tajil, je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe, potem se bo pa iztril iz Avstrije.

Pastirja sta se stepla. Anton Dekleva, posestnika sin iz Prema je na paši parkrat z brinovo vejo oplazil pastirja Antona Čutvota, a ta ga je z bičem po nogah našrkal. To je raztogotilo Deklevo, da je nasprotnika z nožem v levo pobočje sunil, a ga lahko poškodoval. Zagovarjal se je, da je to storil po nesreči. Obsojen je bil na en mesec ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Gornji grad, 9. oktobra. Odstavljeni skofov oskrbnik Dicenta se neče umakniti iz pisarne in izročiti vodstva graščine novemu oskrbniku. Pravi, da se umakne le sili. Skof je v veliki zadregi. Bivši oskrbnik mu grozi s tožbami, češ, da ga je po krivici izpodil iz službe. Bonaventura si ne ve pomagati.

Budimpešta, 9. oktobra. Danes so došli semkaj zadnji hrvaški delegatje, večina njih je prišla v Pešto že včeraj. Nastanili so se v hotelu »Continental«. Danes je imela hrvaška delegacija dolgotrajno sejo. Vsi delegati varujejo o sklepih konferenec najstrožjo molčečnost, dasi jih neprestano nadlegujejo časnikarji in jih rote, naj jim zaupajo o nameravani taktiki hrvaške delegacije vsaj temeljni načrt. Madžarska vlada je vsled tega popolnoma v nejasnem glede bojnega načrta hrvaških poslancev. Jutrišnja seja se zato pričakuje v političnih krogih z veliko napetostjo.

Belgrad, 9. oktobra. Včeraj se je vrnil kralj Peter s prestolonaslednikom Gjorgjem iz Topolja, kjer je prisostvoval polaganju temeljnega kamna za grobnico svojega pradede Karagjorgja. Na potu tja in nazaj je prirejal narod kralju in prestolonasledniku navdušene ovacije.

Solun, 9. oktobra. V Skoplju je izjemno sodišče obsodilo na smrt tri Srbe, ki so bili zasačeni pri četovanju. Sodbe še niso izvršili.

Carigrad, 9. oktobra. Bolgarske čete v Makedoniji so se zopet začele živahneje gibati. V petek so napadle vas Melenke. V boji so bile ubite 3 osebe, 4 pa težko ranjene.

Monakovo, 9. oktobra. Bavarsko ministrstvo je odbilo prošnjo mestnega magistrata za dovoljenje zgradbe krematorija.

New York, 9. oktobra. Med ljudovladama San Salvador in Honduras divja še vedno krvava vojna. V zadnji bitki je sansalvadorska vojska zmagala in zavzela neko mesto v Hondurasu.

Gospodarstvo.

— **Razpis dobave lesa.** C. kr. trgovsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je okroglo ravnateljstvo III. švicarskih zveznih železnice v Curihu razpisalo dobavo raznovrstnega stavbnega lesa za svojo delavnico v Curihu. Podrobni dobavni pogoji se dobe pri predstojniku omenjene delavnice. Ponudbe je vložiti najkasneje do 15. oktobra t. l. pri gori navedenem okroglnem ravnateljstvu v III. v Curihu.

— **Dobavni razpis.** C. kr. ravnateljstvo državne železnice v Beljaku naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo oddala za leto 1908 po javni ponudbi dobava cunj, volne, prediva, posamentarijskega in krojnega blaga, vrvarskega, usnjarskega, steklarskega, ščetarskega in drugega blaga. Podrobni dobavni pogoji se dobe pri gori navedenem ravnateljstvu (oddelek IV.). Ponudbe je do najkasneje 25. oktobra t. l. 12. ure opoldne vložiti pri c. kr. ravnateljstvu državne železnice v Beljaku.

Slovenci in Slovenke! Ne zablite družbe sv. Cirila in Metoda!

Poslano.*

Dne 3. oktobra t. l. si je predrznil neki zlobni dopisnik pisati neko pojasnilo v imenu županstva v Mostah pri Ljubljani. — Ker je to pojasnilo skrajno predrzno izmišljeno, izjavljam, da ni res, da bi gori omenjeno županstvo kaj o tem vedelo, še manj pa to pojasnilo podpisalo z dne 5. septembra t. l. Predzreš, odgovori!

Županstvo v Mostah, dne 8. oktobra 1907.
M. Marenčič.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.*

Pozori

Pšenica je zrela, žetev je pred durmi. C. kr. užitnina za Kranjsko je na ponudbo v odkup razpisana, torej v to poklicani faktorji le na nogo, osobito pa Vi, izvoljeni od Boga nam predpostavljeni osrečevalci kranjskega ljudstva, le urno z običajnimi predpondbami na dan, kar ste pa menda pravočasno že storili. Skrbno pazite, da tisti, ob volitvah toliko pomilovani ubogi kmetič, ki je slučajno tudi krčmar, ne bo kak kozarec za dom porabil ali — ojoj! — ga še celo prodal. Saj je umestno in menda tudi dolžnost vis. erarju tisočake nakloniti za tiste desetake in stotake, ki jih nekateri gospodje iz državne blagajnice gratis prejema.

Nasprotno pa vi, prizadeti Janezi, zganite, zdramite se! Saj prositi in braniti se, ni prepovedano; kritizirati in protestirati tudi ne, v zakonitih mejah. Opmnite dotičnike na tiste obljube, katere vam delajo, kadar vas potrebujejo, da jim petake in desetake v žepu navračate, morda bo kaj izdalo, saj se vendar na vsem svetu kaj takega ne godi, kar se nekaj let sem v tej stvari godi na Kranjskem, namreč da bi lastni deželni zastop iz lastnega ljudstva na tak način izvrijal denar.

V Ljubljani, 7. oktobra 1907.

JOS. NOVAK.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebavljanja in vsem naslednjim mnogega sedenja in napornega duševskega dela je uprav neobhodno potrebno do mada zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnavalno ter ima olajševalen in topilni učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah ne deželni je izročiti zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan s varnostno znamko in podpisom. 3 16—11

Pomankanje slasti, motenja v prebavljanju

se najbolj lahko odpravi z rednim pitjem rogaškega „tempelskega vreleca“. Za starejše in kronično stanje te vrste naj se pa raje rabi „Styria vrelec“ (močnejši).

Dobiva se pri firmah M. Kastner in Peter Lassnik v Ljubljani.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najbolje priznana Tanno-chinin tinktura za lase

katere okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. I steklenica z navodom i krona. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušanih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Rasljeva cesta št. 1 poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu. 10 41

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Marija Weiss na Rakeku K 350, nabrano v veselih družbi. — Gospica Leni Kožarjeva v Turjaku K 15,—, nabrala v gostilni pri „Prajerju“. — Gg. Ivan in Jelica Kušar v Naklem na Gorenjskem K 5,—, mesto venca na krsto pokojne gosp. Rafele Česnikove, c. kr. poštarice v St. Vidu pri Ptuj. — Skupaj K 2350.— Srčna hvala!

Meteorološko poročilo.

septembra	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
8.	9. uv.	736 3	14 3	slabzhahod	jasno
9.	7. uv.	736 3	10 2	brevetrovno	jasno
10.	2. pop.	736 3	21 0	sl. zah.	del. oblak.

Srednja vsoto letnja temperatura: 15° 2' nor. sale 11° 7'. — Padavina v mm 0.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurs d. burze 9. oktobra 1907.	Denar	Blag
Maloobsejni papirji.		
4 1/2% majhna renta	96 60	96 80
4 1/2% srebrna renta	98 25	98 45
4 1/2% avstr. kronaka renta	96 60	96 80
4 1/2% zлата	115 40	115 60
4 1/2% ogrska kronaka renta	98 90	94 10
4 1/2% zлата	112 05	112 25
4 1/2% posojilo dež. Kranjske	97 75	97 75
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	110 40	110 60
4 1/2% Zadar	99 35	100 85
4 1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902	98 80	99 80
4 1/2% češka dež. banka k. o.	96 —	96 20
4 1/2% z. o.	96 60	97 —
4 1/2% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	99 —	100 —
4 1/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	103 40	104 40
4 1/2% zast. pisma innerst. hranilnice	97 60	98 50
4 1/2% zast. pisma ogr. cent. dež. hranilnice	96 75	97 75
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	99 25	100 25
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	98 50	99 50
4 1/2% obl. češke ind. banke	99 75	100 75
4 1/2% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	99 90
4 1/2% prior. dolenskih žel.	98 75	99 75
4 1/2% prior. juž. žel. kup. 1/2%	295 —	297 —
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	99 20	100 25

Srečke.	150 95	152 25
od l. 1860%	263 —	267 —
iziske	147 50	149 50
zem. kred. i. omistje	275	281 —
II.	270 75	272 75
ogr. hip. banke	246 —	252 —
srbske a frs. 100 —	99 —	105 —
turške	186 —	186 —
Pašilica	20 80	22 80
Kreditne	54 —	464 —
gomoške	90 —	95 —
Krakovske	90 50	96 50
Ljubljanske	62 —	68 —
Avstr. rdeč. križa	46 50	48 50
Ogr.	37 50	39 50
Rudolfove	63 —	74 —
Saibourške	2 6 —	214 —
Dunajske kom.	496 —	507 —

Valuta.	11 97	11 41
C. kr. cekin	19 14	19 17
Franki	23 48	23 54
Marka	23 97	24 05
Švicarske	117 35	117 55
Latvi bankovci	96 80	96 —
Italij	2 53	2 54
Španj	4 84	5 —

Litne ceno v Budimpešti.

Dne 9. oktobra 1907.	Termin.	50 kg	K 11 88
Pšenica za oktober	50	12 50	
„ april	50	10 06	
Rž	50	6 93	
Koruzna	50	7 88	
Oves	50	7 88	

Razpošiljam nastopne najfinejše mesne izdelke:

Fine kranj. klobase 11 kom. fl	1.—
Fine hrenovke ” ” ” ” ”	1.—
Fine salame iz gnjati kg a ”	1 20
Brunšviške klobase ” ” ” ” ”	80
Gnjati à la praške ” ” ” ” ”	1.—
Peršut in care	90

Razpošiljam vse proti povzetju od 5 kg naprej.

Se priporočam 3444-1
M. MODIC, Šiška, pri Ljubljani.

Parna žaga DEGHENGI

v Ljubljani kupi

lesene dele

za navadni leseni 3451-1
Jarem (Gatter).

Javno predavanje o ljubezni božji

se bo vršilo 3149
danes, v sredo

in **jutri, v četrtek**

ob 8. zvečer v dvorani „pri Maliču“ (Hotel „Stadt Wien“)

nemško in slovensko. Vstop vsakomur prost. Anton Chráska.

Lepo stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kuhinje in pritlikin je oddati za novembrov termin. Več se poizve v Slomškovih ulicah 13, pri hišniku. 3456

Prodaja se prostovoljska obleka.

Gosposke ulice št. 15, pritličje, desno, v Ljubljani. 3457-1

Prodajalka,

večša trgovina z manufakturnim in špeciarijskim blagom, išče službe na deželi. Vstop takoj. 3438-1

Ponudbe poslati do 15. t. m. pod „Prodajalka“ poste restante Ljubljana.

Naprodaj je več lepih hrastov.

Več se izve pri g. dr. Maksimiljanu pl. Wurzbachu na Bregu št. 10 v Ljubljani. 3449 3

Divji kostanj

kupuje po najvišji ceni trgovina s špeciarijskim blagom **JOS. MATIČ, Celje.** 3450-1

Trgovski pomočnik

špeciarijske in delikatesne stroke, dobro izvežban, popolnoma več slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, išče službe, najraje tu v mestu. Naslov v upravnishtvu „Slovenskega Naroda“. 3447-1

Sprejme se trgovski pomočnik.

A. Sušnik, trgovina s specerijo in železnino v Ljubljani. 3448-1

Gostilničarska koncesija

se takoj odda. 3474 1
Več se izve pri g. Toni Bilina, v Ljubljani, Židovske ulice št. 1, I. nadstr.

Trboveljski premož, orehovnik la,

po K 1 20 za 50 kg. in cele voze, v hišo pripeljan, (na cele vagone po premožkopnih cenah) priporoč

J. Paulin v Ljubljani, Nove ulice št. 3. (Telefon št. 32.) glavna zaloga

trboveljskega in dolenskega kosovnika, orehovnika in gruša ter Paulus salonskih briketov, na delo in drobno. 3440-1

5000 kron zaslužka

plačam onemu, ki mi dokaže, da moja čudesa zbirka 600 kosov samo za fl. 2 50 ni priložnostni nakup in sicer:

Pristna švicarska pat. sist. Roskopf žepna ura, točno regul. in ki natančno gre, s 3letno tvorniško pismono garancijo; ameriška double-zlata oklepna verižica; 2 amer. double-zlata prstana (za dame in gospe); angl. pozlačena garnitura: manšetni, ovratniški in naprsni gumbi; 3delni amer. žepni nožek; elegantna svilnata kravata najnovjšega kroja, barva in vzorec po želji; prekrasna naprsna igla s simili-briljantom; mična damska damska broža, poslednja novost, koristna žepna toaletna garnitura; elegantna pristno usnj. denarnica; par amer. butonov z imit. zlatnim kamnom; pat. angl. vremenski tlakomer; salonski album s 36 umetn. ter najlepšimi pogledi sveta; prekr. koljče za

Pisalni stroj

sistem „Europa“, skoraj nov ali dobro utecen, proda J. Paulin v Ljubljani, Nove ulice 3, za K 190— kjer se tudi da navodilo o pisanju. 3437 1

Dvoje lepih stanovanj

obstojećih vsako iz 3 sob itd. in z delom vrta

se odda s 1. novembrom.

Pojasnila na Resljevi cesti 30, v pritličju. 3852 2

Paulus salonski

briketi cenejši!

Iz najboljšega šlezjskega premoga brez vsake strditive primesi, 8000 kalorij močni za vsako kurjavo, posebno pa v štedilnikih in sobnih pečeh nepresežljivi, dokladanje in popraviljanje poljubno, za kurjavo ni treba nobenega drugega navodila kakor za navadni kosovni premog itd. Kurilni stroški za eno uro komaž 2 v. Cena za 100 komadov, ravno 100 kg. po K 58 v hišo stavljeni, (večje količosti ceneje) priporoča

J. PAULIN

v Ljubljani, Nove ul. 3. (Telef. št. 32.)

glavna zaloga na debelo in drobno trboveljskega in dolenjskega premoga kosovnika, orehovnika in gručca.

Kron 50-100

dam vsakemu, ki mi pripomore h kaki

službi

za pisarno ali kaj enakega, najraje na deželo. 3426 2

Pisma se prosijo pod šifro „Tako!“, na upravnishvo „Slov. Naroda“.

Kinematograf „Edison“

V sredo in soboto nov spored.

Več se razvidi iz lepakov.

Dunajska cesta

nasproti kavarni „Evropa“

Mlajšega dijaka

sprejme boljša rodbina brez otrok na dobro hrano in stanovanje.

Naslov pove upravnishvo „Slovenskega Naroda“. 3418-2

Lepo stanovanje

v I. nadstropju v Knafovih ulicah št. 5, obstoječe iz 4 sob, predsobe, kopalne sobe in pripadki se odda za november 1907 ali pa za februar 1908.

Natančneje se izve v upravnishvu „Narodne tiskarne“ v Ljubljani. 3417 2

Dijaki ali gospodične

se sprejmejo

v boljši družini pod prav ugodnimi pogoji na dobro hrano in lepo stanovanje v zdravi legi. Na razpolago je tudi klavir. 2880-15

Mestni trg 25, I. nadstropje.

Prodajalka

ki bi lahko sama vodila trgovino z mešanim blagom na deželi, se takoj sprejme.

Kavolje se zahteva 1000 kron. Viktor Škerlj, trgovec na Igu pri Ljubljani. 3400 3

Proda se takoj lovška psica

prepeličarka

14 mesecev stara, po jako nizki ceni zaradi izgube lova. Več se izve v upravnishvu „Slov. Naroda“. 3416-4

V Rudolfovem na Dolenjskem se bode na

prostovoljni javni dražbi v ponedeljek, dne 14. oktobra 1907 prodala novozgrajena, krasna

vila

5 min. oddaljena od kolodvora, nasproti c. kr. okrajnemu glavarstvu, za zasebna stanovanja kakor tudi za gostilno in kavarno pripravna, s 16 sobami, 4 kuhinjami, jedilnimi shrambami, kopalnimi sobami, vodovodom, kletmi itd. Izključena cena je 50.000 kron. Osem dni se daje za odločitev. 3895 3

brivnica

v slovenskem trgu s sedežem c. kr. uradov in brez konkurence se zaradi bolehnosti takoj proda. — Cena znaša 700 K. 3342 2

Kje, pove upravnishvo „Slov. Naroda“.

Sprejme se takoj

izurjen stavec

vešč slovenskega jezika.

Ponudbe na naslov: Goriška tiskarna A. Gabršček v Gorici. 3433-2

Pri Trgovsko-obrtni zadrugi v Ljubljani

registr. zadrugi z omejenim jamstvom je oddati mesto

prvega in drugega uradnika.

Ponudbe, v katerih je navesti pogoje in čas, kdaj bi se lahko nastopila služba, je poslati do 15. oktobra t. l. neposredno na naslov zavoda. 3433 2

Velika papirnica

išče za takojšnji nastop mlinarja in pomočnika k papirniškemu stroju (Holländer) dalje

delavce

za kalander, namakalni stroj in

rezalca papirja.

Ponudbe s prepisi izpričeval na upravnishvo „Slovenskega Naroda“ pod št. 3361“. 3361-3

Za svoj parni in umetni mlin ter posestvo

iščem iz obiteljskih ozirov sodelujočega

kompanjona

s primernim kapitalom.

Bil bi naj oženjen, vsaj nekoliko trgovsko naobražen, po mogočnosti več mlinške stroke ter bi naj prevzel vodstvo in nadzorstvo podjetja, oskrbovanja posestva in gospodarstva.

Eventualno podjetje tudi prodam.

Ponudbe na: Jakob Zadavec, posestnik paromlina v Središču na Štajerskem. 3414 2

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine samo 4626-43

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana v novi hiši „Kmetске posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“

Aviso!

Vojna uprava kupi po trgovskih običajih loco preskrbovalno skladišče Maribor

3720 q pšenice in 8970 q rži skladiščne kakovosti.

Kolkovane prodajne ponudbe se morajo najpozneje do

24. oktobra 1907 devetih dopoldne vložiti pri vojni intendantci.

Natančneje pogoje obsegajo popolni nakupni avizi in uzančni zvezki, razgneti pri korni intendantci in pri vseh vojaških oskrbovalnih skladiščih vojne okolisa.

V Gradcu, 1. oktobra 1907.

C. in kr. intendantca 3. voja. 3441

Čevljarskega

pomočnika in vajenca sprejme takoj Matej Oblak, Kongresni trg št. 6, Ljubljana.

Dobre žagarje

in izurjenega cirkularista sprejme takoj v trajno delo proti dobremu plačilu

parna žaga 3447 1

v Koprivniku pri Ročevju.

Več se izve pri lastniku Dominiku Lužinu v Ljubljani, Jenkove ul. 18.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

12-116

Podružnica v SPLJETU.

Štritarjeve ulice št. 2.

Podružnica v CELOVCU.

Delniška glavica K 2.000.000.

Rezervni fond K 200.000.

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2%.

Rentni davek plača banka sama.

Rentni davek plača banka sama.

Delniška družba združenih pivovaren Zalec in Laški trg

priporoča svoje

špecialiteta:

izborna pivo. črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Siški. — Telefon št. 187. 1454-46

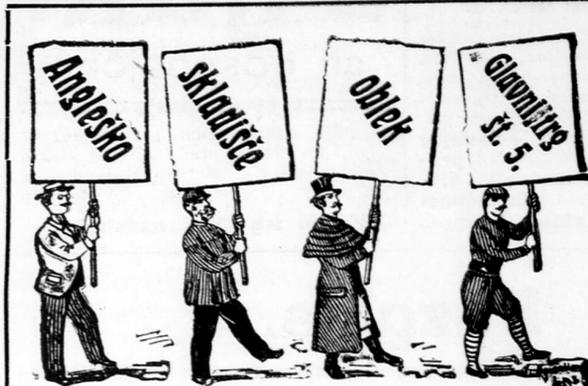
Pošiljavo na dom sprejema restavracija gosp. E. Kržišnik „Narodni dom“, Ljubljana. (št. telefona 82.)

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tyrdke FRATELLI BRANCA v MILANU
EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOČNA GREŃICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši delikatesni
trgovini in v vsaki kavarni.

Opeko-zidake

se dobi v poljubni množini 2705-9
v parni opekarni JOS. LAVREŃIČA v Postojni.

Ker je moja zaloga za jesensko in zimsko sezono z najnovejšo in najelegantnejšo konfekcijo za gospe, dame, dečke in deklice popolnoma izbrana, zato si usojam p. n. občinstvo povabiti za nakup, dokler je zaloga

še bogata! — Se priporočam s spoštovanjem

O. Bernatovič.

Ces. kr. avstrilske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.	Dohod v Ljubljano juž. žel.
7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.	6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Grice, Trsta.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplic, Rudolfovega, Grosuplja.
9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.	11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.
11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorico drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.	2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže Toplic, Rudolfovega, Grosuplja.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel. Jesenic.
3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel. Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.	6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Jesenic.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplic, Rudolfovega, Grosuplja.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.	8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel. Gorice drž. žel., Jesenic.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).	11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel. Gorice drž. žel., Jesenic.
Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:	Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:
7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.	6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik	10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika
7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik	6-1 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih v oktobra.)	6-6 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.
302-10

Najboljše kozm. čistilo za zobe

Seydlin

Izdela: O. Seydi
Štritarjeva ulica 7.

Dobiva se povsod.

Zaloga pohištva.

Puc & drug

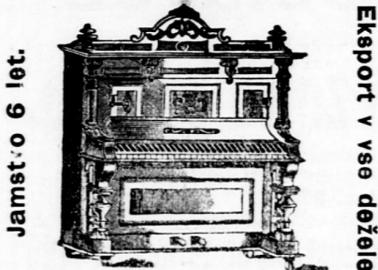
v Ljubljani

se priporoča za 3888-2

opremo stanovanj
hotelev i. t. d. in opozarja na svoj patentni divan.

Odlikovana
Prva kr. tvornica klavirjev
Ljubljana
Hilserjeve ulice 5 Blizu Gradišča
Rudolf A. Warbinek

Ekspert v vse deloze.

jamst. o 9 let.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene **pianine, klavirje in harmonije** tudi samoigralne

za gotov denar, na delna odplačila ali naposodo.

Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje. 1706-4

Največja tvornica na jugu Avstrije.

Pred nakupom si oglejte volkansko

sukneno zalogo

R. Miklauca

v Ljubljani, Špitalske 40 ulice št. 5.

Ostanki pod ceno!

Oznanilo.

Na c. kr. umetno obrtni strokovni šoli v Ljubljani se prično zimski kurzi za stavbne obrtnike (zidarje, tesarje in kamnoseke) v ponedeljek, dne 4. novembra t. l.

Vsak kurz obsega tri zimske petmesečne tečaje. Za vstop je treba starosti 18 let, učenega izpričevala zidarskega, tesarskega ali kamnoseškega obrta in tolike šolske izobrazbe, da more obiskovalec z uspehom slediti pouku.

Vobče se zahteva znanje, kakršno se pridobi z obiskom dvorazredne obrtne nadaljevalne šole.

Vpisovanje se vrši zadnji teden meseca oktobra.

Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1907.

C. kr. ravnateljstvo.

Uljudno naznanjam, da se nahaja moja

odvetniška pisarna

v novi hiši „Kmetске posojilnice“ na vogalu Cigaretove ulice in Janez Trdinove ulice poleg justičnega poslojja, nasproti c. kr. glavni davkariji.

Uhod Janez Trdinova ulica št. 8. (Novootvorjena ulica od Dunajske ceste čez prejšnji vrt stare dež. bolnice.

Telefon šte. 66. Dr. Albin Hapus odvetnik.

3401-2

Štev. 230/pr.

3419-2

Razpis.

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu je podeliti službo pristava.

S to službo so zvezani prejemki: letna plača 2200 K s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K ter prosto stanovanje.

Prosileci naj dokažejo poleg potrebnih znanosti v kmetijstvu in zlasti tudi usposobljenost za pouk v vinarstvu in sadjarstvu.

Prošnje, ki morajo biti opremljene s krstnim listom, z domovnico, z izpričevali o strokovni usposobljenosti ter z dokazili o znanju slovenskega in nemškega jezika v govora in pisavi je predložiti

do 1. novembra t. l.

podpisanemu deželnemu odboru.

Prosileci, ki so že v kaki javni službi, imajo svoje prošnje predložiti službenim potom.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani, dne 7. oktobra 1907.

Cene brez konkurence!

Cene brez konkurence!

Fr. Igljč

Ljubljana
Mestni trg št. 11
priporoča največjo zalogo

nagrobnih vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Radi prezidave sem primoran za 10 do 15% ceneje prodajati!

Karbolinej Avenarius (od katerega imam samo-prodajo za Kranjsko)

Mavec (Gyps) za stavbe in kiparje kakor tudi za vsako drugo obrt,

Vse vrste olja in mazila za stroje priporočam kakor tudi priznано najboljšje olje proti prahu po tvorniških cenah

Adolf Hauptmann, Ljubljana
tovarna oljnatih barv, firneža, laka in kleja. 2131 31

Prva domača slovenska pivovarna **G. AUER-jevih dedičev**
v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12
4012 136 Številka telefona 210.

priloga slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izbrano **marčno pivo v sodcih in steklenicah.**